

L'ucmajor

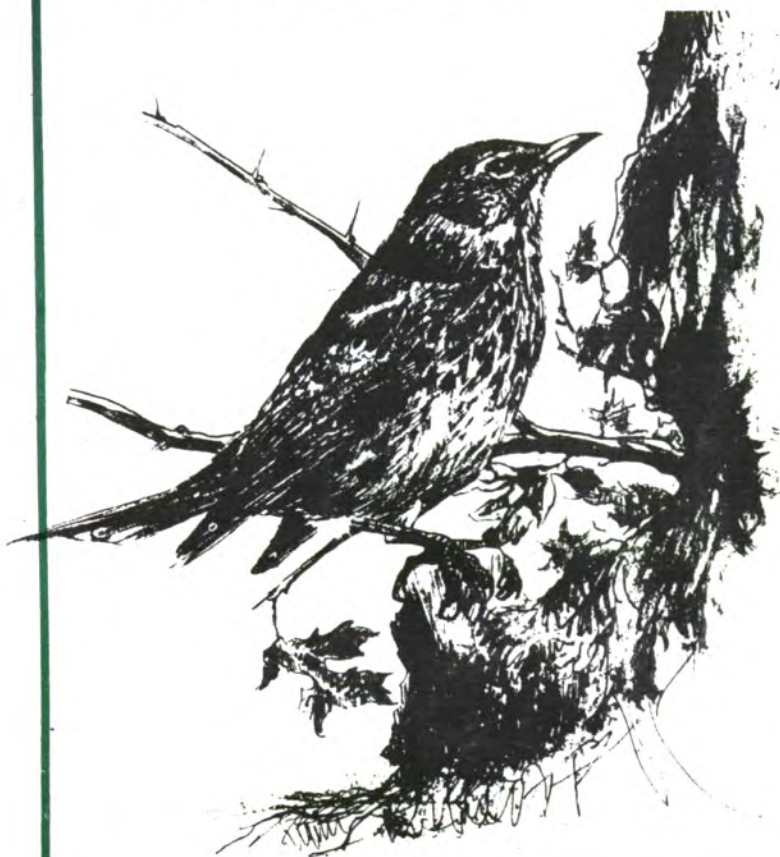

DESEMBRE 1982

de pinte en ample

Número 16 - Preu: 50 Ptes.

EL TORD, UN "TURISTA" D'HIVERN

**CADA ANY CERCA LES
TEMPERATURES AGRADABLES
I EL MENJAR DE LES
GARRIGUES MALLORQUINES**

Amb els primers freds va arribar d'hora el tord. Seguint els instints migratoris aquest "turista d'hivern" com si es tractàs d'un pensionista nòrdic, acudeix a la nostra illa per hivernar; an les garrigues i boscs mallorquins troba mates amb llestrisca i ullastres amb olivó que, juntament amb l'oliva, constitueixen el seu règim alimentici preferit.

Durant la seva estància entre nosaltres, el tord haurà de sortejar mil i un perills, ja que els caçadors consideren l'au migratòria com una espècie de panacea per omplir llurs taleques. Així el xibiu, el coll i la llosa han estat sistemes tradicionals per a la seva caça, modalitats que han donat pas a tècniques més modernitzades que, en augmentar en efectivitat, condicionen llur supervivència.

EN FRANCESC BORTONE, EL SELLETER

En Francesc Bortone Clar, més conegut per l'amo de Ca'n Borton, té 58 anys i ha estat 21 anys selleter de professió. Per tal de no deixar dins l'oblit un ofici tan nostre, que molts ja no hem conegut, hem volgut que ens contàs quina era la seva feina.

FUTBOL SI, AGRESSIONS NO

Casa Pablo Salvà

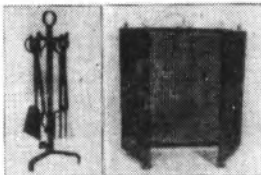

*BOTIGA: C/. Bisbe Taixaquet, 24

*TALLER: C/. Weyler, 1
Tel. 66 01 04 - 66 02 55
LLUCMAJOR

SI NO VOLEU SALAR,
LO MILLOR ES CONGELAR !

TENIM CONGELADORS DE TOTA
CLASSE A PREUS MOLT BARATS

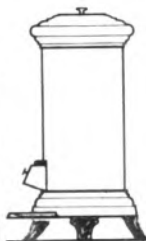
Simplex 1 (31 Ø x 41)

Simplex 2 (38 Ø x 51)

Simplex 3 (47 Ø x 61)

FERRETERIA

DROGUERIA - ARMERIA

Can Tàner

TOT EN BRICOLAGE

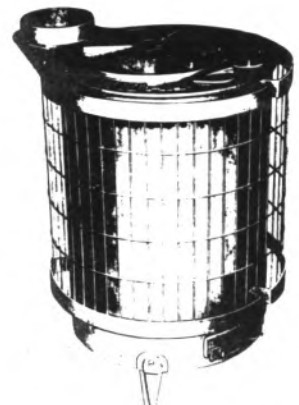
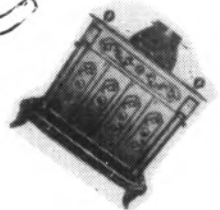
EINES

P.L. ESPANYA N°47

Lucmajor

TEL. 66 04 43

ASSOCIAT A

Revista mensual.
Depòsit Legal PM 350-1.981
Any II.

EDITA:
Obra Cultural Balear de
Lluçmajor.

**INFORMACIO I
PUBLICITAT:**
Carrer Esperança, 2 -
(Lluçmajor).

DIRIGEIXEN:
Catalina Font i
Maties Garcies.

COL.LABOREN:
Ignasi Barceló.
Miquel Barceló.
Jordi Bayona.
Francisca Capellà.
Miquel Cardell.
Jaume Clar.
Joan Clar.
Sebastià Coll.
Antoni Garau.
Coloma Julià.
Jaume Manresa.
Guillem Oliver.
Margarida Palou.
Joan Quintana.
Miquel Sbert.
Tomeu Sbert.
Catalina Serra.
Joan Socias Socias.
Arnau Tomàs.
Francesc Verdera.
Bernat Vadell.

FOTOGRAFIES:
M. Clar.
Fermín.
C. Julià.
Mut Fotos.

IMPRIMEIX:
Edicions Manacor, S.A.
C/ Retiro, 2 - Manacor.

EDICIO TANCADA
EL DIA 25 DE NOVEMBRE

EL PENSAMENT DE LA
REVISTA S'EXPRESSA
NOMES A TRAVES DE
L'EDITORIAL

Els altres mallorquins

En analitzar el problema de la immigració a Mallorca, com a qualsevol altre lloc, es té el desavantatge que no existeix cap tipus de solució a curt termini. Qualsevol mesura que es posi en pràctica ha d'esperar, almenys, una generació perquè es donin els resultats esperats.

Es difícil quantificar la magnitud conflictiva de la immigració a Mallorca que, a priori, sembla menys important que la d'altres zones immigratòries espanyoles. No obstant això, el fet de ser una illa i la desconfiança secular d'aquesta terra a tot allò que ve de fora, donen una característica especial a aquest problema.

Per damunt qualsevol altre plantejament, ens trobam davant un tema de xoc entre classes socials i d'aquí es deriven totes les conseqüències. Amb freqüència s'oblida que l'emigrant s'ha vist obligat a abandonar la seva terra, cultura, i els perfils d'un paisatge que ha vist des que va néixer, per un problema purament econòmic i es veu catapultat cap a un ambient i uns costums que desconeix i que li són freqüents hostils. Arriba al seu lloc d'immigració i es col·loca —com és natural— en el més ínfim estrat social. Comprovarà que recórrer un mateix camí li costa el doble d'esforç i que els seus errors també els pagarà doblement. Davant aquesta perspectiva s'atrinxera i aquí comença el problema. La comunitat immigrant, gràcies que ha augmentat espectacularment durant els darrers anys, ha pogut organitzar-se suficientment per tenir el seu propi medi distint d'aquell que l'envolta, creant un precipici entre els dos.

Ningú no és culpable que s'hagi creat aquesta situació però si que hi ha responsables que haurien d'haver evitat que fos conflictiva. En primer lloc, els poders públics a Mallorca no han fet absolutament res perquè es produís una autèntica simbiosi social i per tant els fills dels immigrants tendran la mateixa problemàtica.

La qüestió lingüística, pas primordial per aconseguir aquesta integració ha estat oblidada per complet, les noves generacions es trobaran amb el mateix tema, s'eternitzarà i, a força de ser torpes, es crearà un autèntic conflicte que, avui per avui, encara pot ser resolt. Es absolutament necessari que es procedeixi de manera urgent i valenta, a la normalització lingüística entre ambdues comunitats. L'enteniment oral obrirà de pinte en ample les portes per a la comprensió cultural i el respecte mutu. I aquí és on l'administració preautonòmica no dona la talla i pràctica una política d'estruc que, per no provocar possibles friccions, prefereix ignorar la base de la qüestió i desentendre's d'una responsabilitat històrica.

NOTICIES LOCALS

LA URBANITZACIÓ DE CAPOCORB HA ESTAT ATURADA.

El projecte d'urbanització de Capocorb Nou —promogut per Cala Cristal S.A. de capital àrab— ha estat aturada per la Comissió Provincial d'Urbanisme i el Ministeri de Defensa.

El pla parcial d'aquesta

urbanització —primera passa dins el mecanisme que duu a l'aprovació definitiva— va comptar amb el vist i plau de l'Ajuntament. Ara, però, aquesta decisió municipal ha estat suspesa pels organismes de rang superior.

El projecte d'urbanització comprèn 634 quarterades, amb una zona de xallets, una d'hotels i un cen-

tre social, tot dins un estil de gran luxe i d'ambientació editorial. La població assenyalada en el pla parcial és de 12.321 habitants (més dels que té actualment Lluçmajor), encara que, utilitzant els criteris del Pla Provincial, podria haver-hi una població de 31.863 habitants.

Els punts de desacord

de la Comissió Provincial d'Urbanisme són els següents: 1.- Els promotors han augmentat l'espai a urbanitzar a costa de que el pla general de Lluçmajor preveu com a no urbanitzable. 2.- El càlcul de població no es considera correcte. 3.- No hi ha accessos aptes. 4.- La depuradora prevista està situada dins zona no urbanitzable. 5.- S'incompleix l'article 73 de la Llei del Sòl per afectar espais oberts devora la mar o a paratges de zona verge i 6.- El Ministeri de Defensa ha informat desfavorablement aquesta urbanització perquè les instal·lacions militars de Cap Blanc podria esser utilitzades en casos excepcionals.

Davant aquesta negativa, sembla que l'empresa urbanitzadora presentarà recursos davant els tribunals, tal com ja havia amenaçat al nostre Ajuntament si no li concedia el permís d'urbanització.

"LLUCMAJOR" S'HA INTEGRAT DINS L'ASSOCIACIÓ DE PREMSA FORANA.

Durant el transcurs d'una reunió celebrada el passat 21 de novembre a Cura la nostra revista fa esser oficialment admesa com a membre de l'Associació de Premsa Forana de Mallorca, entitat que aglutina la major part de les publicacions del poble de l'Illa. L'objectiu d'aquesta entitat és la de reforçar els llaços d'unió entre les revistes locals i la de servir de canal per les relacions conjuntes de la premsa de la part forana amb les institucions socials i polítiques de Mallorca. Actualment pertanyen a l'Associació prop d'una trentena de revistes. Una de les activitats que se solen fer és la publicació d'editorials conjunts sobre temes d'interès general per a tots els pobles de Mallorca.

Robert Bosch
1861 - 1942
Fundador del Grupo

Bosch y el Automóvil

AMB UNA EXPERIENCIA DE
MOLTS D'ANYS LI PARTICIPAM
ELS NOSTRES SERVICIS

AUTOMOBIL - EINES - JUNKERS
BLAUPUNKT

AUTO **B** ELECTRIC
Barceló

Pedro A. Mataró, 12 - Teléfono 66 01 70
LLUCHMAYOR (Mallorca)

SOPAR DE COMPANYONIA DELS SOCIALISTES.

Dies passats, l'Agrupació Socialista de Lluçmajor es va reunir en el restaurant "Gran Via" en un sopar de companyonia per celebrar el recent triomf del PSOE a les passades eleccions generals, i també per agrair la col·laboració a tots aquells que posaren el seu granet d'arena als diferents aspectes de la Campanya. Hi assistiren més de 150 afiliats i simpatitzants, entre els que destacava la presència dels diputats Gori Mir i J. Ramallo, així com el batle de Ciutat, Ramón Aguiló.

L'ambient reflectia la lògica eufòria pels excel·lent resultats aconseguits als comicis i optimisme davant la pròxima arribada d'un govern i del seu gabinet a l'amparament del puny i la rosa. Eufòria que, segons fonts socialistes, ha motivat un increment de nous afiliats. Aquesta dada repercuteix favorablement en la bona marxa de la recent constituïda agrupació de S'Arenal.

OBRA SOCIAL DE "LA CAIXA".

El passat més de novembre l'Obra Social de "LA CAIXA" va organitzar unes activitats dins el seu habitual programa de dinamització cultural, que es veren molt concorregudes per la participació del públic.

El divendres dia 12 a les 18 h. a la Casa Cuna, el grup de Teresetes "Els Tres Tranquils" va representar "El Senyor Carabasseta".

El dimarts dia 16, a les 20 h. a la Biblioteca de La Caixa es va projectar un Audio-Visual sobre "La Xi-

na que hem vist" a càrrec d'A. Ramón.

El dimarts dia 23 a les 18 h. a la Biblioteca es va realitzar un Taller Infantil de caretes, a càrrec de Natàlia Soberats i Maria Salvà.

EL PLA D'URBANISME ESTARÀ A EXPOSICIO PUBLICA.

En la reunió plenària celebrada per l'Ajuntament el passat dia 22 s'aprovà inicialment la revisió i adaptació del Pla General d'Ordenació Urbana del terme Municipal. Per aquest motiu, i d'acord amb les normes legals pertinents, queda suspès l'atorgament de llicències urbanístiques a tot el terme municipal, a excepció d'aquelles que repectin les determinacions del nou planejament.

Per a informació de tots els ciutadans també hem de dir que els treballs del nou PGOU estaran sot-

mesos a informació pública per espai d'un mes en les oficines de la Casa de la Vila. Tothom que hi estigui

interessat podrà presentar-hi les al·legacions que cregui pertinents.

3 ANYS

DONAM MES FACILITATS

REVES

NOSALTRES ANAM AL

ELECTRODOMESTICS

OMERCIAL

ORN

CAIXA DE PENSIONS

"la Caixa"

Des de s'Arenal, notícies

Per Tomeu Sbert.

Notícia important i molt comentada ha estat veure anunciada ja la subhasta de l'allargament de l'autopista que des de Palma condueix a S'Arenal, Cala Blava, Bellveure i altres urbanitzacions. L'ànim de la subhasta indica clarament que l'obra es durà a terme en un plaç de temps no molt llunyà.

La prolongació, segons dades recollides té un total de 8.150 mts. més i arranca des de l'encreuament de Ca N'Alegria fins al final del carrer Dos de Maig, camí de Cala Blava. No es preveuen més que 3 sortides, una a Ca'n Pastilla, una altra a devers es Pil.larí i la darrera al final de S'Arenal. El pressupost és d'un total de 422 milions de pessetes.

Un primer teatre tindrà inauguració aquest mes

de desembre. Està situat al carrer "Ejército Español" i tindrà una capacitat d'unes trescentes persones còmodament assegudes i es construeix segons les exigències modernes. Es notícia, perquè es tracta del teatre públic en la zona llucmajorera. El promotor és en Llorenç Carrió. Amb tantes construccions que s'han fet a S'Arenal, ja era hora que fessin un teatre com aquest.

S'han col·locat unes porteries per jugar a futbol o a futbito en el Torrent dels Jueus, a la part que està degudament ordenada des de fa anys. Els al.lots hi juguen i es tracta d'una iniciativa i col·laboració de l'Associació de veïnats Son Sunyer que presideix en Mateu Perelló i actua com a cap d'assumptes generals en Mateu Joan Florit.

L'homenatge a la Vella, a les persones de la

tercera edat, tingué lloc a S'Arenal. En primer lloc hi hagué un berenar al pati de les Germanes de la Caritat i acte seguit, una funció religiosa a la Parròquia.

A continuació al teatre de la Porciúncula es celebrà un fi de festa amb l'actuació de bastants artistes.

Festa patrocinada per l'Ajuntament de Llucmajor i amb col·laboració de LA CAIXA, CAIXA POSTAL, SA NOSTRA i altres entitats o cases comercials. Enhorabona als organitzadors! Una diada de satisfacció per als padrins i padrines.

sa teulera

**TERRÀ CUITA - CERAMIQUES
PLANTES - FLORS
CORONES - RAMS**

SERVIM A DOMICILI

Carrer de Campos, 80 - Tel. 66 01 76 - LLUCMAJOR

FOTO CLAR Perfumeria

**REPORTATGES, FOTOS
D'ESTUDI, CARNETS...**

C/. Nou, 8 - Tel. 66 06 32 (LLUCMAJOR)

5ª velocidad. Renault 5 TX.
Y un espóiler en el Renault 5 GTL.

Nuevo spoiler delantero. Renault 5 GTL.

Neumáticos de alineación ligera. Renault 5 TX.

Cuentarevoluciones. Renault 5 GTL.

Su actuación es siempre **¡EN VIVO!** Y eso es dar cada día más. Ofrecer sin parar novedades y prestaciones que vayan al primer lugar de las preferencias.

De las 8 versiones de Renault 5, todas te convencerán con su actuación **¡EN VIVO!**

RENAULT 5

Ven a verlos a:

Bartolomé Jaume Nadal

Hispanidad, 17 - 19
Teléfono 66 01 40
LLUCMAJOR (BALI) S)

Exposición a S'ARL:AL:
C/. Sant Cristòfol, 5 - Tel. 26 00 01

Cristaleria Llucmajor

Envidrat d'obres - Miralls - Vidres de Color - Decorats -
Vidres en general

Ronda Migjorn, 105 - Teléf. 66 14 93 - LLUCMAJOR (Mallorca)

811.200 pts. per a les obres de la Parròquia

Tal com havíem informat des de les nostres planes, per les Fires es va montar una exposició d'objectes artístics i artesanals per arrebregar doblers per les obres de l'església. d'Aquests i d'altres temes d'actualitat —l'ajuda als damnificats per les inundacions, la restauració de l'orgue— hem parlat amb D.B. Fons, rector de la Parròquia.

-Mn. Bartomeu: segons tenim entès, abans de les Fires es va organitzar, amb una gran quantitat de col·laboradors, una exposició-venda pro obres de conservació de l'Església. Com va anar la subhasta?

-A aquesta exposició-venda hi participaren activament més de 120 persones, unes en la recollida d'objectes i altres, les més, en la donació i fins i tot en l'elaboració d'objectes (vànoves, tapets, etc...) expressament per a aquest acte. Hi havia una vintena de quadres, floreres i una gran quantitat d'objectes (més de 400) variats, la majoria dels quals es varen vendre. Amb aquesta venda es varen obtenir 574.700 ptes. i d'allò que va quedar, s'està negociant la venda de tres vànoves i un quadre, i creim que la quantitat que podem obtenir és d'unes cent mil pessetes més. Així i tot encara hi ha objectes per valor de més de trescentes mil pessetes. També es varen fer donatius en metàl·lic per valor de 236.500 pts.

-Creis que aquests doblers són suficients per apeçar l'Església?

-Actualment l'edifici de l'Església no té cap perill imminent d'endarroc. Amb aquesta exposició-venda, el que es pretenia era aconseguir doblers per pagar la reconstrucció de la capelleta del Roser i d'un tros de teulada de les voltes a la part del "Lloc Sagrat", que representava un gran perill pels que passaven i especialment els dies de mercat.

En distintes etapes, des de l'anterior rector Mn. Miquel Siquier, s'ha anat renovant la teulada, però actualment encara hi manca la

meitat que no està en tan males condicions com estava la que ja s'ha arreglat. Creim que amb la venda total dels objectes que encara tenim no quedarem a deure res a ningú.

-Les donacions que es feren a certs llocs de Mallorca per als damnificats de València i Múrcia varen ser motiu de polèmica a distints mitjans de comunicació. ¿Com es va desenrotllar a Llucmajor aquesta tasca?

-Les donacions es canalitzaren primer a través de Ràdio Balear d'Inca i després a través de Càritas diocesana.

Les aportacions que varen fer els llucmajorers varen ser de roba, aliments (dues cotxades d'empotats) i de la quantitat en metàl·lic de 112.375 pessetes.

-Fa cosa d'uns tres anys el Senyor Joan de Vidal, "Baró de Vidal", es va comprometre a pagar la restauració de l'orgue de la nostra parròquia. De llavors ençà no hem tornat a sentir res de tan important i costosa empresa. ¿Ens podríeu explicar com es troba actualment la realització de l'esmentada restauració?

-Aquestes obres s'havien d'haver acabades en data del nostre patró de Sant Miquel de l'any 82, però a causa de la baixa de l'encarregat del taller del restaurador Gerhard Grenzing, s'ha hagut de retrassar i s'espera que dins el primer trimestre del proper any la restauració total de la part d'orgue que va funcionar des d'un principi.

-Mn. Bartomeu, ¿vols comunicar al nostre poble mitjançant la nostra revista alguna altra cosa?

-Voldria agrair públicament als molts de llucmajorers que han col·laborat a l'exposició-venda (organitzant-la, donant objectes o comprant-los). Així com al Sr. Joan de Vidal el seu

gest generós que farà possible la realització d'una obra important que possiblement sense la seva desinteressada col·laboració ni s'hagués pogut dur mai a terme.

Ignasi Barceló.

BAR MENJAR CASOLA

**PREPARAM
PLATS
PER
DUR-SE'N**

**TEL. 66 01 63
LLUCHMAJOR**

PAELLES D'ENCARREC

Ha nascut un partit nou

“Unió Mallorquina”

Després del període electoral, que no ha estat massa favorable per als partits que no són d'àmbit estatal (i per a alguns d'aquests, tampoc) a Mallorca ha nascut un nou partit de centre de caire regionalista (segons els fundadors) la tasca del qual és la defensa dels interessos dels mallorquins aquí i a Madrid sense cap mena de traves dins del mateix partit.

A causa de la gran importància que pot tenir aquest fet ens hem posat en contacte amb el Sr. Joan Josep Maestre, que, juntament amb el Sr. Miquel Coll (tots dos llucmajorers), formen part del grup organitzador, per fer-li una entrevista i perquè ens expliqui els punts principals de la ideologia del nou partit anomenat UNIO MALLORQUINA.

-Sr. Joan, ¿Quins varen ser els motius que empenyeren un grup de persones, sortides majoritàriament d'UCD, a formar el nou partit?

-El nou partit, en contra del que certes persones i grups polítics han volgut suposar, no ha sortit en contra de ningú ni contra res, sinó que apareix a l'escena política quan la societat mallorquina ha pres consciència que a un estat d'autonomies és molt important tenir un partit regionalista fort que pugui defensar els interessos dels mallorquins sense que ens pugui passar lo mateix que ja hem hagut de sofrir: d'exigir una autonomia plena hem passat a suplicar una autonomia de tercera, a causa de les imposicions centralistes.

-¿Serà un partit només de caràcter illenc o pensau que sigui de caràcter regional?

-Molts de noltros hem cregut en la possibilitat que les Illes conformassin un sol país. I ho continuem creient. Allò que succeeix

és que no estam d'acord en la forma com s'ha enfocat aquesta creació del país balear. Pensam que la conscienciació que totes les Illes formen una sola entitat només pot venir de baix cap a dalt i no al contrari. Desitjam que, a Menorca i a les Pitiüses, apareixin formacions polítiques com la nostra i donarem suport a qualsevol iniciativa en aquest sentit, però entenem que no hem de ser els mallorquins els que els diguem als habitants de les Illes germanes com han d'afrontar les seves solucions de futur. Quan a aquestes Illes apareixin projectes semblants a "U.M." estarem encantats de plantejar una federació a base de defensar tots conjuntament allò que ens és comú que és l'interés de les Balears.

-A les propostes que es refereixen a l'estructuració,

organització i funcionament del partit, vos definiu com un partit regionalista (no nacionalista) i el punt darrer parla que la meta és l'autogovern del nostre poble: ¿voldria explicar-mos que enteneu per partit regionalista i partit nacionalista? i aquest partit regionalista, ¿a quines cotes d'autogovern respira? ¿al model del País Valencià, al del Principat, al del País Basc? ¿o s'ha pensat en un diferent?

-Un partit és un simple instrument, una eina política creada perquè els grups socials puguin dur endavant més projectes de futur. Aquests grups normalment es mouen per interessos de classe, i és per això que popugnam models globals de societat més conservadors o més socialitzants. Però, en alguns indrets, els grups so-

cials es mouen no per aquesta casta d'estímul (o no exclusivament per aquests estímul) sinó per la defensa d'una col·lectivitat determinada (un poble) abans d'altres consideracions. Aquest és el nostre cas. Ho són també, en aquesta línia, el CIU a Catalunya i el PNV al País Basc.

Els partits d'aquest caire estan, idò, a un nivell diferent de l'eix clàssic dretes-esquerreres perquè, fonamentalment, són l'eina política d'un poble i no d'una classe, i els seus programes i les seves actuacions estan presidides per la idea de representar la voluntat de la majoria d'aquest poble. Són, idò, tan progressistes o tan conservadors com ho sigui el caràcter dels ciutadans.

Cal, així, partir d'una òptica política diferent i qüestionar-se altres coses que mai no es plantegen els partits clàssics d'implantació estatal. Coses tal com: ¿la col·lectivitat humana que viu i treballa a Mallorca és o no UN POBLE? La nostra resposta és afirmativa perquè creim que tenim els trets diferencials, històrics, culturals i lingüístics per ser-ho. L'existència d'un poble és un fet i no una opinió, però no és el mateix EL SENTIMENT, la consciència que té aquest poble de sí mateix. La conscienciació del nostre poble és una tasca llarga i constant que cal emprendre juntament amb altres institucions culturals i privades.

Un partit com el nostre que és una eina per representar el mallorquí mig, ha d'estar en sintonia amb ell. Encara que regionalisme i nacionalisme són formes diferents d'una mateixa substància, lo cert és que aquest mallorquí mig creu més en una Mallorca com a regió que com a una nació. Per això ens definim com a regionalistes, sense amagar que al partit hi ha naciona-

listes que ham comprès que el camí per a una creixent conscienciació del nostre poble passi per aquest camí moderat: més que per un altre.

El nostre partit creu en la capacitat d'autogovern de Mallorca dins el marc de la Constitució i de l'Estatut d'Autonomia. En relació al sostre d'aquest autogovern, aspiram al màxim possible o, al menys al que puguin assolir nacionalitats com Catalunya i Euskadi.

-¿No creu que el fet que el Sr. Albertí (UCD),

juntament amb el PSOE ens prometen un Estatut d'Autonomia per l'art. 151 i que no el tinguem ni pel 143 (gràcies a aquests dos partits) ens restarà credibilitat de cara a l'electorat ver-taderament autonomista?

-El sector autonomista que militava a UCD, aconseguí que una Assemblea celebrada a Son Termens votàs majoritàriament per anar per la via del 151. Així vàrem aconseguir una acord de principi amb tota la resta de forces polítiques. Tot s'esbucà quan UCD na-

cional decidí unilateralment que tots els Estatuts havien d'anar pel 143. Aquesta és una demostració clara que els partits d'àmbit nacional tenen més interès en controlar, via disciplina interna, les "veleitats" regionalistes, que assolir realment el que significa el títol VIII de la Constitució. La nostra credibilitat se basarà més en la defensa que sempre hem fet per Mallorca en contra de les opinions d'UCD nacional (pipe-line, rebaixa de tarifes, etc.) que pel pacte que no vàrem tenir més

remei que fer amb el PSOE per tal d'aconseguir el vot favorable de l'Ajuntament de Palma, totalment decisiu per treure l'Estatut.

-¿Què pensau fer per a les eleccions autonòmiques i locals?

-Pensam presentar candidatures a tots els termes municipals de Mallorca i al Parlament balear. La nostra idea és elaborar a cada lloc el programa que estigui més aprop del poble i cercar les persones més capacitades per dur-ho endavant.

I. Barceló.

CA'N MATIES BAR - RESTAURANT

TAPES VARIADES BERENARS

C/. Campos, 1 - LLUCMAJOR

Framon, s.a.

ALMACÉN Y OFICINAS:

Ctra. Llucmajor-Porreras, Km. 1

Teléfono 66 08 37

LLUCMAJOR (MALLORCA)

ALMACEN:

Cardenal Pou, 9 - Tel. 55 28 05
MANACOR

Emigració i Cultura

La Delegació Diocesana d'Acció Social cada quinze dies publica un Bolletí a través del qual dona una interessant informació sobre els problemes socials de Mallorca. A través d'articles, d'anàlisis, d'enquestes i d'estadístiques el "Bolletí" ens acosta al món de la marginació, de l'alcoholisme, de la drogadicció, dels immigrants, etc. Donat l'interès dels temes tractats, n'anirem reproduint articles o agafant-ne informació.

Suposam que no cal recalcar, perquè tots ja ho tenim ben aclarit, que quan parlem de cultura no ens referim al grau d'erudició, que en tot cas és només un medi cultural, sinó al concepte més profund i universalitzant de cultura com les arrels d'una persona dins la Terra d'un Poble.

L'home arrelat, com l'arbre, no nodreix i creix des d'una cultura, des d'una terra, que ell mateix treballa, embelleix i fa fructificar. Sense la cultura pròpia l'home queda desarrelat, és soca morta; i sense homes arrelats els Pobles es tornen ermassada, terra deserta i estèril.

El caire concret, i entre nosaltres preocupant, sobre el qual voldríem fer una petita reflexió, seria el fet que podríem anomenar com de "transplantació" cultural, empelt entre Pobles i Races, el problema de l'emigració i la cultura.

Convé tenir en compte que prenim com punt de referència del nostre comentari les barriades de Ciutat. Ens sembla que el mateix punt té un procés ben diferenciat tant a la Part Forana com als indrets exclusivament turístics.

Creim que podem partir d'una premissa, per desgràcia, inqüestionable: a les nostres barriades no s'ha produït l'arrelament dels immigrants dins la nostra cultura, no s'ha donat, aquí entre nosaltres, la simbiosi cultural de dos Pobles que es troben fent la mateixa Història; no hi ha hagut una comunicació de cultures entre els immigrants i nosaltres. Les barriades de Ciutat, fins i tot amb la seva fesomia urbanística, han quedat com guettos, com afegitons estranys,

superposats, però no units al nostre Poble.

*Entre les CAUSES d'aquesta manca d'arrelament dels immigrants dins la nostra cultura volem destacar-ne dues que ens semblen les més demostratives:

a) Als anys del "boom" turístic la immigració va ser massiva. Vingué a establir-se entre nosaltres una tal quantitat de gent que es feia gairebé impossible que es pogués produir l'assimilació, tant d'una part com de l'altra. No oblidem que els processos vitals no neixen de la voluntat —la qual només pot ajudar o estorbar, però no pot generar— sinó de la necessitat. Els immigrants formaven una massa tan gran que trobaven defensa per si mateixos, sense necessitat vital, volem dir de vida o mort, d'adaptar-se. L'immigrant, per exemple, no tenia cap necessitat d'aprendre el mallorquí quan al seu entorn tothom parlava el castellà; no tenia cap necessitat d'avenir-se als costums de Mallorca quan tots els seus veïns eren tan andalusos com ell.

b) La segona causa és la manca de potència de la nostra cultura, la manca de consciència de la nostra pròpia identitat de Poble. Els immigrants no s'han enramat, per dir-ho d'alguna manera, en part perquè són molts, però sobretot perquè el voltatge de la nostra corrent es molt baix. No hem contagiats una consciència de Poble perquè nosaltres no la tenim; no els hem empeltat una cuolla de llengua perquè el nostre Poble tampoc no la viu; no els hem enlaira amb la nostra Història perquè nosaltres tampoc no hi estam; no els hem induït a votar nacionalista perquè no hi vota al nostre poble.

Ho hem de confessar, no per crear inútils complexos de culpabilitat, sinó per intentar posar-hi remei. Encara que haguessin volgut els immigrants no haurien pogut arrelar entre nosaltres perquè no tenim Terra d'arrelament. La nostra és, per ara, una cultura de cossiols, de hivernacles: tenim uns escriptors, uns pensadors, uns nacionalistes, molt respectables, però no tenim POBLE amb orgull i caparrudesa de la seva pròpia identitat. Som poc llevat per tanta massa, però sobretot, tenim poca potència tova.

*Les CONSEQUÈNCIES D'AQUESTA REALITAT són prou negatives i preocupants. Aquesta manca de simbiosi, de comunicació cultural, ha generat, sempre d'aquesta manera sotterrada tan pròpia dels mallorquins, un autèntic racisme.

Passen els anys però els immigrants, sobretot a les barriades dels voltants de Ciutat, continuen essent els forasters.

Foraster és precisament el mot que amaga tot el verí del racisme nostre, perquè a més d'un ressò cultural, comporta tot un rerefons econòmic i social. No deim foraster al qui parla una llengua diferent de la nostra, deim foraster només a l'immigrant pobre, al treballador desvalgut. Als peninsulars amb càrrec o carreres, amb poder i doblers, mai no els deim forasters. Com tampoc no deim foraster, sinó estranger, al turista que, encara que ens espenyi tantes coses ens ve a deixar una pesseta. Els vells

immigrants de fa vint anys viuen amb nosaltres, els seus fills parlen el mallorquí, han comprat un pis, tenen un lloc de treball o un petit negoci, però són forasters, encara. Ho són i els hi sentim i s'hi senten ells també, forasters.

En contra partida, els forasters ens apliquen la venjança imperialista. La venjança del "hable en cristiano"; la venjança del "todos somos españoles"; la venjança de votar centralista; la terrible venjança d'embullar, encara més, el trist panorama cultural del nostre Poble.

*LES EXCEPCIONS, les admirables i respectables excepcions com la de fill de l'immigrant que és premi de les nostres lletres, o capdavanter del nostre nacionalisme, o professor de català a les nostres escoles no fan més que confirmar la regla general. Aquestes digníssimes excepcions, talment com els nostres intel·lectuals, han aferrat dins els cossiols del nostre cultisme.

Sabem que no és massa ètic fer diagnòstics sense apuntar remeis; tanmateix no se'ns n'ocorr cap altre que no sigui a llarg termini, gairebé pel camí del miracle cultural. La cultura segueix el procés del contagi, de la pesta positiva: Hi haurà comunicació entre els immigrants i nosaltres, hi haurà enriquiment cultural entre dos Pobles que ens hem ajuntat per fer Història, només quan les nostres pròpies arrels de POBLE s'endinsin molt més dins la nostra terra mallorquina.

EQUIP DE REDACCIÓ.

LLEGIU CADA MES

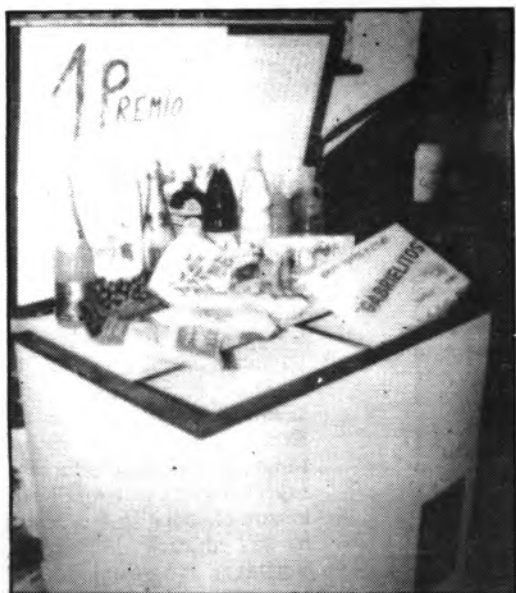
S'ARENAL

DE MALLORCA

REYES MAGOS CA'N PACO

Como cada año, hemos preparado el sorteo de Reyes para obsequiar a todos nuestros clientes. Al efectuar su compra, le regalamos unos números con los que puede conseguir estos tres maravillosos premios

Primer Premio.- Un Congelador Zanussi (230 litros) con un estupendo lote de varios productos

Segundo Premio.- Un coche-car infantil con un estupendo lote de varios productos

Tercer Premio.- Una Noria Barriguitas (completa) con un estupendo lote de varios productos.

*PARA LAS FIESTAS DE NAVIDAD Y AÑO NUEVO,
LES RECOMENDAMOS LOS SIGUIENTES PRODUCTOS*

COCAS REISONES
ENSAIMADAS DE CREMADILLO
ENSAIMADAS PARA TOMAR CON CHOCOLATE
TARTAS REINA
AMARGOS ALMENDRA
AMARGOS COCO
BOCADITOS DE CIELO
GATÓ DE ALMENDRA

Los días 24 y 31 de diciembre, tendremos servicio de ensaimadas hasta las 22 horas. Si desea hacer su encargo nuestro teléfono es el 66 09 45. Es otra atención de Forn Ca'n Paco.

**FELICES FIESTAS DE NAVIDAD Y AÑO NUEVO
PARA TODA LA GENTE DE BUEN PALADAR**

Joan Monserrat Parets, socialista llucmajorer (II)

EL PENSAMENT.

La causa primària de totes les desgràcies de la societat la té la propietat individual, la propietat privada, detentada per persones sense consciència i que explotant l'obrer viuen opíparment a costa de l'explotat. D'aquesta dolenta distribució de les riqueses ve l'au-

tèntic "robo": el "robo" dels capitalistes, ja que lleven als obrers el producte del seu esforç, aprofitant-se de l'ignorància d'aquesta ignorància que per altra part convé als capitalistes i la fomenten. Aquest règim és anti-natural, el règim natural seria el de la propietat col·lectiva de la societat socia-

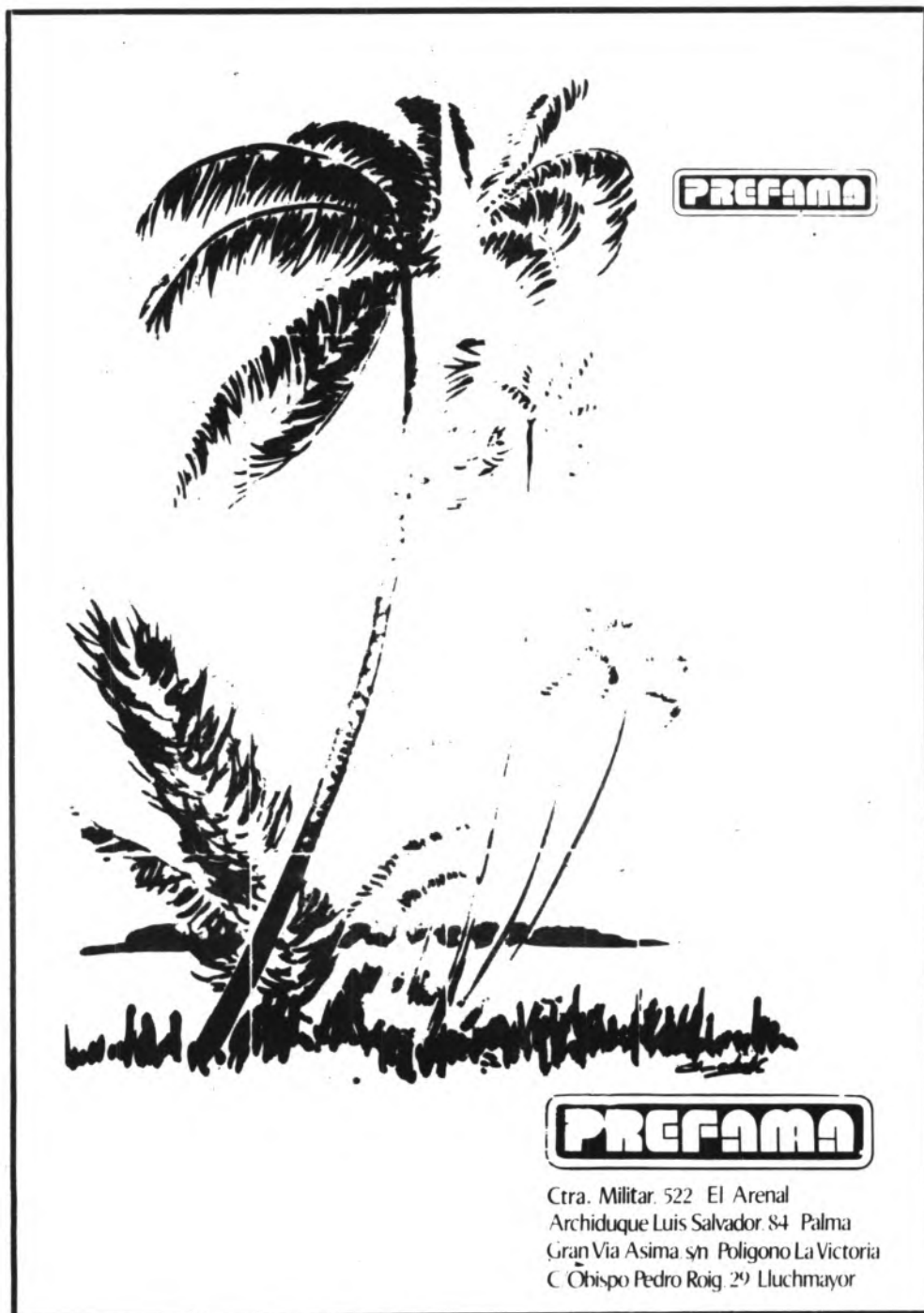
lista.

Conseqüència del règim capitalista (que per cert empra "provervis de Jesucrist" per justificar-se) és la delinqüència castigada (perquè la verdadera delinqüència el "robo" dels capitalistes, no es castigada): els lladres són producte de la societat, producte de les riqueses "orí-

gen de todos los crímenes". L'única solució vàlida d'aquest problema és donar educació al poble oprimat, inculcar-li sentiments d'Amor i Justícia perquè en lloc de robar aconseguís el poder polític i construesqui la propietat col·lectiva.

La revolució socialista estarà fomentada en l'educació dels desheretats, educació laica, socialista i societària. Per altra banda, com els nins necessiten parlar pronunciant bé el castellà, serà necessari impedir que parlin en mallorquí a classe. El socialisme, bàsicament, és el que instrueix als obrers i els dona el producte del seu treball (que els pertany), reconeix igualtat entre home i dona i llibera de la barbàrie, misticisme i prejudicis religiosos. Es perquè el capitalisme fomenta la "falsa educació supersticiosa i religiosa" per lo que el socialisme propugna una educació de Justícia, Veritat i Progrés. L'educació religiosa produeix una Humanitat "envilecida y perversa". La revolució serà sense sang ni cruents sacrificis, una revolució que transformarà els mitjans de producció, una revolució no de sang sinó de cervell; per mitjà de l'educació es llevarà la ignorància, la ignorància és la que resigna els esperits, la que abdica de la llibertat i manté dreta tota iniquitat i injustícia. La ignorància del poble és producte de l'ensenyament religiós que fa homes fanàtics, supersticiosos, esclaus, "la fuerza hasta hoy desperdiciada en la conquista del cielo, debemos encargarla en un sentido completamente contrario, de tal manera que nos proporcione el bienestar en este valle de lágrimas mediante el trabajo y la cultura".

Jesucrist va morir a la creu per alliberar als oprimits, el cristianisme és bo, el catolicisme és la negació de la moral cristiana: l'Es-

PREFAMA

PREFAMA

Ctra. Militar. 522 El Arenal
Archiduque Luis Salvador. 84 Palma
Gran Vía Asima s/n Polígono La Victoria
C. Obispo Pedro Roig. 29 Lluçmajor

glésia serveix per embaucar als incauts, els continuadors són una afrenta per la religió de Crist. La religió perpetuarà el capitalisme sense permetre que s'arribi a la independència del poble productor. La verdadera religió, la religió dels obrers, és la religió del Treball.

Afirma que la Societat es desenvolupa, analògicament al món orgànic, mitjançant les normes de cooperació. La divisió del treball condueix, sense donar-nos compte a aconseguir el bé propi i el bé dels altres, ja que la nostra felicitat va lligada a la felicitat dels altres. (Altra vegada afirma: "... Acepto la lucha de clases en cuanto surja como natural fenómeno, como hecho social de las actuales relaciones de producción, y lo acepto en este caso, con todas sus consecuencias; pero no en cuanto se quiera referir al mismo toda nuestra acción y en su aplicación práctica conduzca a la negación de solidaridad con otros grupos humanos, que propugnando por determinados puntos ideales, a todos comunes, puedan por el mutuo concurso salir beneficiados". La millor manera de que els obrers s'ajudin és formant cooperatives de producció i consum, i

sindicats agraris. L'organisme nacional (l'Estat espanyol) està malalt, i no és possible que una part del cos es posi malalt sense afectar el reste. Espanya necessita homes de mentalitat superior "i reconeguda moralitat" (o sigui els socialistes) que "bisturí en mano extirpen de raíz las partes gangrenadas del exangüe cuerpo nacional".

El Parlament espanyol està viciosament constituït manté l'emigració, l'analfabetisme, la misèria, la guerra del Marroc, protegeix monopolis, amics al règim i "cuatrocientos y pico de generaciones".

Els problemes més greus d'Espanya són: males anyades per defectuosa distribució de l'espai, indústria i comerç pobres, latifundisme, arancel, tributació, el Banc d'Espanya... i que la "raça espanyola està espiritualment morta".

La Guerra Europea és la mostra del que produeix l'odi i la barbàrie. La societat nova que ha de sorgir després de la guerra no tindrà egotismes nacionals, ni exèrcit permanents, ni fronteres ni aduanes... hi haurà pau i fraternitat a la gran família humana. L'ideal Redemptor del socialisme du-

rà el "reinat de la pau i justícia social que assegurarà a tota criatura humana la seva part de pa, la seva part de cultura, la seva part de felicitat".

Opinió sobre assumptes de Mallorca.

La indústria del calçat té el problema de la incapacitat tècnica dels patrons i l'abus en la confecció dels oficials. La solució és que s'ajuntin patrons i obrers "puestos en estrecha inteligencia son los llamados a dar una solución positiva". A Mallorca apareixen confusos l'obrer i el petit propietari. "La división de la gran propiedad manumitió relativamente al obrero al convertirlo de siervo de la gleba en dueño de un pedazo de tierra". Això passà en el treballador del camp i el taller, amb el jornalier i el propietari; aquest obrer (allà on arrelaren les idees socialistes) és independent, més lliure que el propietari de classe mitjana que viu del producte que per ell mateix treballa.

Referent al verguisme, Joan Monserrat Parets prengué la decisió de defensar a an March, "el que ha tornat part del seu botí al poble productor" (es refereix a la donació de la "Casa del Poble"). Llorenç Bisbal, que havia prestat la postura d'atac a En Verga, li dona finalment la raó.

El Comunisme.

Quan estallà la revolució soviètica, Joan Monserrat Parets diu que l'actuació dels companys de la Rússia bolxevique és el mirall on s'han de mirar tots els socialistes. A pesar d'afirmar això, quan el 1.921 vengui l'escisió comunista, ell prefereix quedar-se al partit socialista. Opinarà que les escissions l'únic que produeixen establitzar l'acció del proletariat. "Somos los conejos de la fábula destinados a servir de festín a los perros de la burguesía". L'any següent acuarà el Partit socialista de fugir de la col·laboració en "grups polítics afins", "al frente único de las derechas oponen las izquierdas la más absurda de las divisiones".

Segurament l'aspecte que desagradà més a Joan Monserrat Parets de la revolució feminista fou el seu aspecte de "bot", que segons el llucmajorer la revolució s'ha de produir per mitjà de l'educació constant. De totes maneres reconeix que això esten i diu que la nova vida necessita de la violència (cita els "drets de l'home" aconseguits en sang durant la revolució francesa). Les causes de la misèria de Rússia són:

1.- El trastorn que duen en si totes les revolucions.

2.- El bloqueig econòmic de les nacions estrangeres.

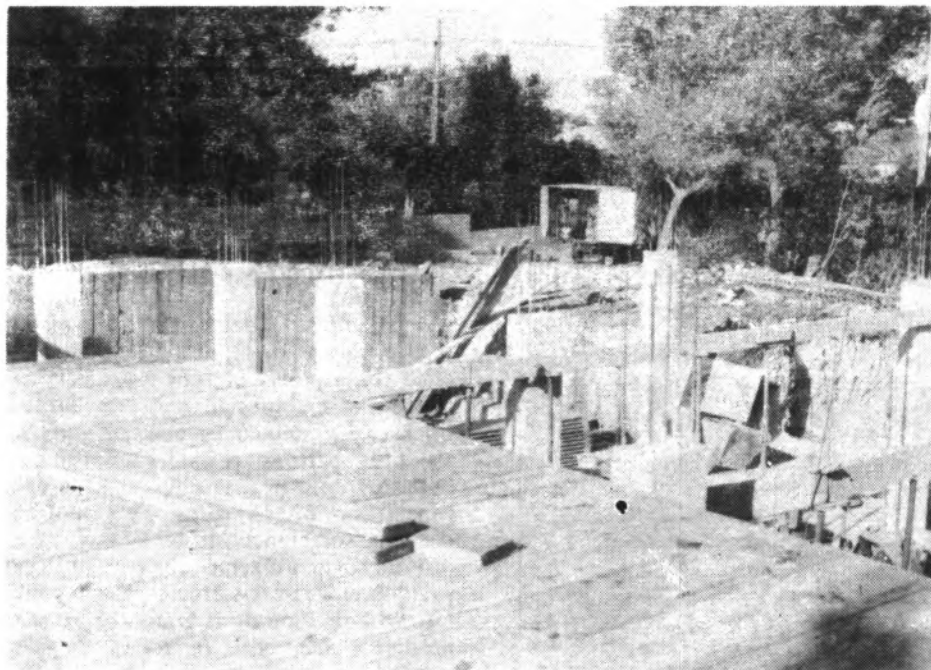
3.- Les guerres interiors provocades i mantingudes per les nacions estrangeres.

4.- Secada.

5.- En part la política bolxevista: "Sin estar el pueblo ruso capacitado para ello ni permitirle el desarrollo de las fuerzas económicas de aquel país, tendió a establecer rápidamente y en su grado máximo el régimen socialista, o sea que se socializara la producción y la distribución de los productos sin haber creado antes los organismos ni el estado de conciencia social necesarios para ello, lo cual ha dado por resultado que se haya que establecer la dictadura de una ínfima minoría del proletariado contra la inmensa mayoría, imponiéndole el trabajo obligatorio, que ha menguado la producción en vez de aumentarla, consecuencia de ello ha sido que después de haber los bolcheviques expropiado violentamente la propiedad de la burguesía se vean en el caso de tener que pactar con capitalistas extranjeros que la exploten.

B. Prohens.

EMPRESAS **Fullana**

**UNA EMPRESA MODERNA
AL SERVEI DE LA CONSTRUCCIO**

Convento, 157 - Tel. 66 04 60
LLUCMAJOR

scorpio

discoteca

arenal • mallorca

Motor Balear, S. A.

C/. Aragón, 11 - Telfs. 46 36 00 - 04 - 08 - Palma de Mallorca

**COLABORADOR
EN
LLUCMAJOR**

**FORD
FIESTA
bravo**

Taller: Miguel Mas
C/. Ciudad s/n°
Telef: 660125

Gent de la vila

En Francesc Bortone, es selleter

En Francesc Bortone Clar, més conegut per l'amo de Ca'n Borton, té 58 anys i ha estat 21 anys selleter de professió. Per tal de no deixar dins l'oblit un ofici tan nostre, que molts ja no hem conegut, em volgut que ens contàs quina era la seva feina.

-Què és i què fa un selleter?

-Un selleter és el que fa les guarnicions o guarniments d'una bístia, ja sigui una egua o ja sigui un mul.

Ses feines que feiem es selleters eren forrar carretons, posar sa manxa o es "toldo", què t'he de dir?. Es "toldo" duia quatre xercols i el llevàvem quan feia sol, si plovia o feia fred el posàvem, també tapissàvem

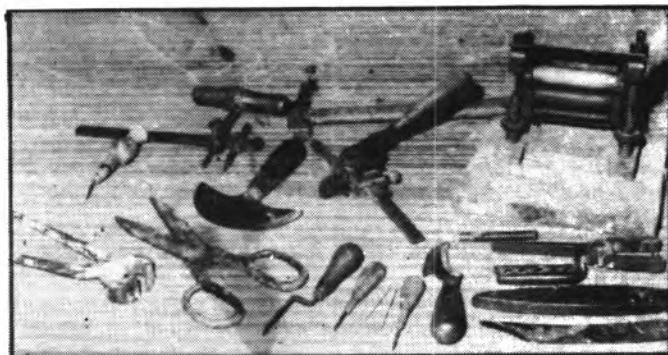
carruatges...

-Quines eren ses peces que formaven ses guarnicions?

-Primerament hi havia ses cabeçades, que se posaven an es cap, sa testera davall barres, es frontal, sa musserola, damunt es nas, sa collera, dividida en: cos de collera, feta amb un coixí de palla i pèl de conill, ses tapes, ses costelles, fetes de fusta d'ullastre, es venci llons i ses ales perquè no s'esquinci sa collera.

Es selletó, que va damunt s'esquena i aguanta es carro. Consisteix en tapes, coixí, testera, corretgera i es ventrillo, que va davall es ventre.

Damunt es selletó hi va es sofre, llavors sa barrigue-

ra, perquè es carro no s'em-pini i ses reculeres per fer recular es carro.

Hi ha d'altres classes de guarnicions; jo en feia d'angleses i franceses per cabriols o carruatges.

A sa Península ses guarnicions eren més toixarrudes.

Aquí érem més finets per aquestes feines. Ses guarnicions angleses no duïen collera, sinó collarí, tot era una miniatura, en cosa fina. De collarins i colleres cosides només som jo a Mallorca que en sé fer.

-Per què vos féreu selleter?

-Jo hi vaig fer molts d'anys perquè se va estallar es Moviment, jo tenia deu anys. Mon pare tenia quatre homos que se'n varen anar an es "frente" i ell va quedar tot sol. Sa gent no anava tant a escola com ara i no em va quedar més remei que ajudar-li. Mon pare tota sa vida havia estat selleter i era una feina que m'agradava, sempre vàrem menjar d'aquest negoci.

-Quines eines usàveu per fer feina?

-Una màquina de tallar i una de rebaixar. Una nyita (tot això eren eines franceses) una cutxilla, alenes quadrades, agulles de selleter, que no duen punta però són molt fines, "mitges llunes" per adreçar es cuiró, martells, este-

nalles, i aquestes coses.

-Amb quins materials ho fèieu?

-Amb cuiró guarnicioner, s'anomenava esquenal (pell de bou, vaca o cavall) Sa pell de cavall no s'emprava per fer reforços, perquè té molt de nirvi i només servia per tapar. Sa pell de bou era més humana i tot quedava llis.

-Quants de selleters queden?

-A Llucmajor n'he conegut una partida. Ara es pot dir que no en queda cap. Hi havia en Toni Bortone que era mon pare, En Lladó que era un concho de mon pare, En Sebastià Coixiner, un tal Vinagre, En Toni Collera...

-Sabem que és una feina que se'n va en orris, però, per què?

Degut a sa maquinària s'ha acabat sa nostra feina.

-Sa feina de selleters, igualment que sa d'es fusters de carros, s'ha acabada.

Un temps feiem tronc de mules, que eren per ses galeres de tir, només en tenien es senyors, però jo ja no n'he fetes, mon pare sí, i si les ves encara tendria coratge de fer-les. A Llucmajor n'hi ha un parell.

Com veis es tractors s'han menjat ses colleres i es selleters han hagut de canviar de feina.

C. Font i C. Julià.

Seguint la ruta de la migració sempre arriba a Mallorca

EL TORD, UN "TURIS

La llosa, modalitat més antiga i tradicional de caça

El tord comú és una de les aus migratòries que cada any acudeix a la seva cita per hivernar a la nostra illa. És el "turista d'hivern" que troba encara boscs i pinars no urbanitzats per instal·lar-se durant els mesos en els quals Centroeuropa roman sumida sota la neu i el fred glacial. La seva àrea de distribució és molt vasta i comprèn pràcticament tota Europa, gairebé fins a l'extrem nord, arribant a l'interior de les costes africanes i s'extén cap al centre d'Àsia. A la nostra illa és una espècie molt abundant en els períodes de pas de la tardor i primavera.

El tord és una au familiar, fins i tot per als que no són caçadors, pel seu típic plomatge marró oliva a la regió dorsal i de tons blanquinosos la regió ventral, finalment puntejada amb taques de color obscur. La regió subalar i les aixelles són de color pard-taronja intens, les potes de color groc carn, el bec marró i corni i l'ull negre. El cant normal és el ben conegut siseig, el típic "zip" que, encara que dèbil, se sent clarament fins i tot a una distància notable. Quan quelcom turba la seva tranquil·litat, fa una crida similar a un ràpid i precipitat "txié-txié-txié".

En migració arriben a la nostra illa espècies diferents de tords, com són: "flassader", "grivia", "brurell", "seiard", etc...

Hàbits i comportament.

El tord és un ocell poc

confiat, suspicac i dotat d'una vista molt aguda. És metòdic en els seus costums, el seu comportament varia segons les estacions. De nit efectua la migració i els vols de trasllad, especialment en les nits serenes de lluna plena, mentre que

durant el dia es desplaça, en general, en uns vols molt breus, per una zona molt limitada i petita.

En el comportament hivernal, característic a la nostra illa, podem dir que li agrada estar en les mates baixes, en els bardissers i en la vegetació intrincada i espesa al llarg de torrents i camades.

Per pernoctar, el tord prefereix els boscs d'arbres alts, pinars i alzinars espessos.

En el capítol alimentici, el tord prefereix les baies, la llenyrisca i fruits silvestres. No obstant això, el seu aliment preferit són les olives. D'aquí la seva concentració a la zona muntanyosa del nord-est on abunden les oliveres. Més tard, acabades les olives i en els dies freds de febrer, roman dins els camps de labor i s'alimenta de cucs, insectes

tes i caragolets que troba escarbotant el terreny.

El tord és poc sociable, molt poc gregari i en general viu i vola en solitari sense unir-se mai en bandades amb els seus congèneres, encara que siguin companys de past i d'alberg. És costum característic del tord, posar-se en moviment amb les primeres llums de l'alba per anar a la recerca de l'aliment i tornar als llocs on pernocta, quan acaba l'horabaixa, costum que propicia les anomenades partides matinals i tornades vespertines.

LA CAÇA.

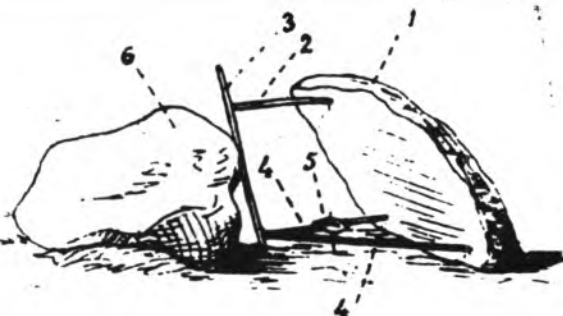
Els mètodes de caça del tord a Mallorca han estat tradicionalment quatre: xibiu, a coll, a batuda i amb llosa. L'arxiduc Lluís Salvador en el seu "Die Balearum" narra, amb els seus gràfics il·lustratius corresponents, aquests mètodes que, amb lleugeres modificacions, es conserven encara avui.

El xibiu és col·loca habitualment en un pi frondós o sobre el que es forma una espessor artificial acumulant branques; s'ha de procurar que quedin dos o tres buits lliures per despatxar les varetes untades de lliga i col·locades de manera que ofereixin un lloc de repòs als tords. El caçador, amagat dins la malesa, fa sonar el reclam i a aquesta crida, els tords baixen de l'arbre, penetren pels orificis i les ales queden envascades i es precipiten en terra. Aquesta modalitat ha sofert actualment els avanços de la tècnica. Els caçadors prodiguen les sortides matutines però el reclam —difícil d'aprendre i també molest ja que és a pulmó— ha estat substituït per la cinta magnetofònica i els tords són abatuts a tirs d'escope-
ta.

El xibiu tradicional ha donat pas a la tècnica moderna del "magnetofon" i l'escope-
ta.

TA" DE CADA HIVERN

Llosa mallorquina: 1.- Llosa o tiba; 2.- puntal o batalla; 3.- palanca o clavilla; 4.- costella; 5.- menja y 6.- bancal, tibal o capceler.

Per a la caça a coll es tria en l'espessura un lloc on els arbres formin un pas ben estret, i si no existeix aquest coll es forma artificialment. A l'hora del crepuscle vespertí, o de l'alba, el caçador s'asseu en el centre del passadís sostenint una xarxa de devers sis metres d'alt tensada entre dues canyes ben fortes. Els tords que el capvespre es dirigeixen al bosc, o l'abandonen a la matinada, enfilen el pas per topar amb la xarxa. Instantàniament el caçador recull la xarxa i manté fixa amb la mà esquerra la canya més pesada, mentre que va colpejant amb la més lleugera, que aguanta amb la mà dreta. Aquesta modalitat es practica preferentment a la muntanya i el caçador cuida molt bé els seus colls; la temporada comença pel mes de novembre i acaba pel febrer.

A la caça de lloses, la trampa ha estat substituïda per peces metàl·liques. En la tradicional es disposaven, tal com indica el gravat, emprant com a cucada una eruga o un cuc clavat a una fulla verda. El lloc on es col·locaven les lloses s'anomena parany, paraula que també s'aplica al conjunt de la trampa. Normalment quedaven separades unes de les altres per un espai de cinc a sis passes. Cada parany

comprenia cinc-centes, mil, i fins a mil cinc-centes lloses i a les finques on aquest sistema de caça era prou important, com en algunes de la nostra marina, es comptava amb un jornalero o lloser dedicat exclusivament a aquesta modalitat cinegètica.

La llosa mallorquina rep diferents adjectivacions segons la posició en què es troba: la "llosa parada" és quan estan totes les peces col·locades en disposició d'actuar contra l'animal que es vol agafar; la "llosa tiba" és quan s'ha disparat agafant la pressa; la "llosa tiba i enganada" és quan s'ha disparat massa tard, quan l'animal ja ha fuit emportant-se la menja; "llosa enganada" és aquella en la qual l'animal ha fuit i se n'ha duit la menja sense que la llosa s'hagi disparat i "llosa bancalada" és aquella en la qual, en disparar-se el puntal ha topat amb el bancal de manera que la llosa no s'ha tibada del tot i l'animal ha pogut escapar per sota la llosa.

Altres modalitat de caça, ja amb escopeta, poden ser la batuda per garrigues i camades, o d'esperada vora els ullastres quan el tord hi va cercant el seu aliment de cada dia.

Refranyer.

que acudeix a la cita amb el fred de l'hivern es troba present a les sentències del refranyer mallorquí: "Per Sant Macià l'oroneta ve i el tord se'n va". "Per Sant Francesc, agafa els tords amb vesc". En sentit figurat existeixen diverses expressions al·lusives al tord: Quin tord que n'hi ha amb aquest! "Si és tord, si és mèl·lera", expresa una discussió insistent sobre uns detalls que queden sense resolució; "Els tord volen baixos"; una situació o conjun-

tura difícil; "Hora baixa cauen els tord": significa que s'ha d'esperar el moment adequat per a cada cosa.

Finalment, no podem oblidar dins el inter la presència del tord a la cuina mallorquina. Els receptaris contenen, si més no, els tords amb col, salsa, llet, i torrats, plats ben saborosos que caracteritzen la bona taula durant la temporada hivernenca.

Francesc Verdera.

Aquest visitant habitual

Xerrades de cafè

Cultura musical

-¿Es veritat que sa Coral de Llucmajor es disol?

-Ben cert. Per ses Fires donà es darrer concert.

-¿I què ha passat per prendre aquesta determinació?

-Lo normal. Sa Coral es fundà amb un grup entusiasta de dones joves, dirigides i ensenyades p'es bon músic i aficionat com és En Miquel Janer.

-En això ho sabem tots.

-Bé, idò, tampoc és cap secret que durant tots ets anys que Sa Coral ha cantat i prestigi musicalment es nom de sa nostra ciutat,

es grup ha estat sempre es mateix, sense poder tenir sa necessària renovació. Crec jo que això ha duit es desànim i sa desil·lusió d'es seu director, que, per molt que ha lluitat per renovar sa Coral, no ho ha pogut aconseguir.

-I ha dit basta...

-Natural, perquè allà on no hi ha, que no cerquin aficionats en es cant.

-Ara es joves no canten, boten i gisquen!

-Segons on. Hi ha moltes de regions d'Espanya que quan es junten més de dos ja canten a coro.

-Es molt trist haver de reconèixer que sa nostra ciutat està passant una crisi total, tant des d'es caire econòmic i laboral com es cultural.

-Sí, perquè jo record que a Llucmajor hi havia més agrupacions culturals, tant en grups teatrals com musicals, fins i tot una companyia de Sarsuela.

-Ara tenim el "Brot d'Ullastre" i els "Aires del Pla".

-Sí, però sa seva activitat és tan limitada que quasi no val es parlar-ne.

-Tenim també, sa Banda Municipal.

-Sí, sa Banda sí que és molt important per Llucmajor, a més de que sempre s'ha mantengut a un nivell molt digne, dins ses agrupa-

cions musicals de Mallorca.

-Jo em record que quan en Timoner va fer campió del món darrera moto, per primera vegada, sa Banda el va esperar a s'aeroport, perquè a Palma no tenien cap Banda de Música.

-Per cert que m'han dit que l'han convidada per actuar a ses Falles de València, amb un bon contracte.

-S'ho mereix sa Banda Municipal, perquè pens que així veurà recompensats es seus sacrificis i afició, amb una actuació a nivell de tota Espanya.

-Per això no val desanimar-se, que si no tenim cantadors, tenim músics.

-En tendrem sempre, perquè a més de llucmajors, som filharmònics...

Un que escoltava.

FOTO D'ESTUDI
REPORTATGES
FOTOGRAFIA INDUSTRIAL
I PUBLICITARIA

Carrer d'Es Vall, 21
Tel. 66 00 29

Sports

CA'N SALOM

CORDELERIA

ESPARDENYERIA

ARTICLES DE PESCA

C/. Músic Joan Xamena, 12 - Tel. 66 14 84
LLUCMAJOR

PERRUQUERIA
FINA

C/. D'es Vall, 49

TALLER MECANICO
ANTONIO ROSSELLO

Navarra, 4 - 6 - Tel. 660928 - LLUCMAJOR

SERVICIO DE PINCHAZOS
Y NEUMATICOS

PUIG

SABATERIA

Sant Miquel, 9 Tel. 66 02 57

LLUCMAJOR (MALLORCA)

Llibertat d'expressió

-Acabaré per no creure en tu. Això és propi de sistemes autoritaris, exclusivistes i maximalistes, però només que al revés...

-Bé, bé, anem per parts (propòs an es meu amic), has de tenir en compte que si lo que vols és ofendre'm... només ofèn es qui pot i no... (no aconseguisc acabar sa frase).

-Ja tornes estar amb ses frases fetes. Hauries de ser més original perquè així no vas enlloc. Seria millor que deixassin aquestes converses. No vull que m'identifiquin amb tu.

Aquesta vegada (pens dins jo mateix) sa cosa és seriosa, i com sempre, encara no sé de què va. Això ja no són paraules ofensives, sinó més bé de rebuig, cosa que, no en mancària d'altra, no puc encaixar sense una explicació.

-Està bé, diu es meu amic, t'exposaré s'assumepte perquè crec de bon de veure que no en saps res, ja que de s'altra manera, ja t'hauria enviat a porgar fum, per part meua: es cas és que es dia de sa Darrera Fira vaig topar-me amb en Manolo (es de ses sabates) i amb un total despreci m'amolla que si sa revista on tu col·labores està finançada p'es gran capital, que estau dominats p'es poders fàctics d'es poble i de més amunt, que sa progressia d'aquesta revista, en sa qual hi havia depositades tantes esperances, és burgesa, i en consquència perjudicial i que... no importa continuar. Tot en aquest pla.

-Escolta, idò sí que és curiós (li dic) perquè aquesta cançoneta ja la me cantaren fa una partida d'anys, però en un context i en un

sentit radicalment distint, és a dir, que si se cobrava de s'or de Moscú, que si cèdula des Partit Comunista (il·legal en aquell temps, i condemnats els seus afiliats i simpatitzants per blasfems, traïdors, vils, dimonis i rojos), que si agitadors professionals, que no hi havia dret a sa vida, que si ràfegues de metrallera per netejar tanta brutor, que si... en una paraula, un caramull de coses més, i algun altre joquet no desitjat. I lo bo des cas és que no hi havia res que fos cert, però alguns des que avui se dediquen a sa literatura consideraren que s'havia d'exposar així, i ho vomitaren talment. Havien d'evitar que sel's fes ombra.

-Si, també em record d'això, i te don tota sa raó. Només n'hi havia un que tengués qualche significació partidista i no Pecesista, sino Psoecista i ets altres, ni un per casualitat. Però d'altra banda, això havia de ser així, perquè ja saps que ets intel·lectuals dins d'un règim autoritari no hi tenen cabuda, i per regla general ho solen pagar molt car...

-Bé, bé (tall an es meu amic), tot això és aigua passada, lo que m'interessa és s'acusació d'en Manolo.

-Ah! si, clar! tot això va venir, segons me va explicar després, perquè en aquesta revista, no li volguéreu publicar un article, firmat per ell, i amb el corresponent número del seu DNI. Es a dir que és del tot inadmissible, perquè tu, hauries de saber, que en sa nostra llei de lleis se contempla a s'article 20 de sa secció 1a. des capítol 2n. es decret de sa LLIBERTAT D'EXPRESSIO. I per si ho ha-

guessis oblidat, el te transcriu:

"Artículo 20 Constitución":

"1o. Se reconocen y protegen los derechos:

a) A EXPRESAR Y DIFUNDIR LIBREMENTE LOS PENSAMIENTOS, IDEAS Y OPINIONES mediante la palabra, el escrito o cualquier otro medio de reproducción.

b) A comunicar o recibir libremente información veraz por cualquier medio de difusión. La ley regulará el derecho a la cláusula de conciencia y el secreto profesional en el ejercicio de estas libertades.

2o. El ejercicio de estos derechos NO PUEDE RESTRINGIRSE mediante NINGUN TIPO DE CENSURA PREVIA.

3o. Estas libertades tienen su límite en el respeto a los derechos reconocidos en este título, en los preceptos de las leyes que lo desarrollan y, especialmente, en el Do. al honor, a la infancia, a la propia imagen...

5o. Sólo podrá acordarse el secuestro de publicaciones, grabaciones y otros medios de información en virtud de resolución judicial".

-No, si tot això ja ho sabia, lo que no sabia és que s'hagués exercit cap casta de censura prèvia per por a lo que fos. Realment, he de dir que estic d'acord amb tu en que això no és ètic, i, a més a més, comprenc s'enfadada d'en Manolo. Mira que haver lluitat tant de temps per aconse-

guir uns drets que són tant d'ets homos des de fa tant de temps, per a que llavors siguem noltros mateixos es que els trepitgem. Això que ho fassin uns altres bé, però per aquí, no tan bé. I això deixant per descomptat que amb en Manolo se pot o no estar d'acord, i que sa majoria de vegades s'estarà en desacord, però no per això anirem a exercir de censors. Deixem que siguin es tribunals, que només a ells correspon, es que decideixin en es seus "Fallos" quins actes són delictius o no; però mai no privem cap persona a exposar ses seves idees lliurement i enterrem d'una vegada temps passats que mos han tengut i manten-gut estancats, aïllats i retrasats.

-Gràcies a Déu, diu es meu amic, que veig que continues sent es mateix i que tu no has tengut res a veure amb s'assumepte, perquè en cas contrari, per a mi ja no haguessin comptat.

-Però per favor! és intolerable que tu, es meu millor amic me posi en dubte. Bé saps que sempre hem defensat sa llibertat —vengui d'una banda o de s'altra—. En tot cas seran se mateixes persones que amb ses seves actuacions se desautoritzin, se desacreditin davant es seus conciutadans. Així que, de censura, ja ho saps, ni per a uns, ni per a altres: llibertat, justícia, igualtat i pluralisme polític (de l'Art. 1er. 1a. Constitució 1.978).

Sebastià Coll.

PETITONS

ARTICLES INFANTILS

LLISTES DE NAIXEMENTS

Plaça Espanya, 46 - LLUCMAJOR (Mallorca)

Quina vergonya !

(Conte - acte de contrició, potser)

En Biel Florit és un sineuer que amb contarelles com la que avui publicam col·laborarà a la nostra revista. A través dels seus escrits, entre la història i la ficció, ens dóna a conèixer aspectes de la vida del Pla de Mallorca durant els anys 40 i 50 amb un llenguatge àgil i suggestiu. Segur que vos interessarà.

Na Maria Horrach, l'any 1.955-56 tenia setze anys i era comuna però agradosa; feia de netejadora de cases particulars a sis pessetes l'hora, com sa mare. Els qui començau a llegir i esperau coses extraordinàries, deixah-oh anar. Al gra. A na Maria la veren un vespre de festa amb un jove ros extern, que tenia cara i fets de poca vergonya. Ningú va veure res. Tothom ho va veure tot. Repetesc: No hi ha res d'extraordinari en aquesta història.

Na Maria no s'escarpia quasi mai els cabells, (era moda, recordau?), i quan ho feia s'escarpia massa; tant, que feia pensar en un puput esglaïat. Tenia el nasset xaterrí i pigat (ai!). Gairebé sempre feia cara de sòn, encara que la tengués a la sola de les sabates, ella, a la sòn. En tot i amb això, exalava una certa indefinida sexualitat. No us sabia explicar quina, ni com, ni perquè. Però hi era.

Sa mare, crec que era andritxola i semblava esser la que tallava el bacallà —i més coses— a ca seva, ja en vida del seu marit, l'amo en Joan Horrach, son pare de Na Maria, encara que hi hagués qui tenia els seus dubtes sobre el particular.

L'amo en Joan s'havia mort feia cosa de dos anys, d'allò que es moren els qui no saben trobar gaire motius per a viure: alcoholitzat. Jo el record negre de sutja de la mina i amb els ulls més lluent que una baula de casa de senyors. No tenia ni amics ni inímits. No anava a missa; cosa que feia que la gent compatís una mica menys la família.

A sa mare, li havien fet amb motiu una petita col·lecció d'adulteris, tan dubtosos com la negror dels

seus cabells: tothom sabia que es tenyia els cabells, i llavors, aquells temps, dona que es tenyia, uep!

Na Maria no havia anat mai a escola. No sabia llegir ni escriure. "N'hi ha de més necessàries", deia, quan qualcú li estrenyia un poc les corrioles.

Un dia, en bon dimecres de mercat, se va acubar enmig de la plaça. Entre dos mercaders la dugueren a ca'l metge, que sols estava a cent metres del succeït.

El metge, quinze dies després la va enviar a demanar, i ja d'entrada li va preguntar si sabia qui era el pare. "En Joan Horrach, fotre!", respongué ella sense parpellejar. El metge, amb condescendència i amb la picoreta de la sospita que li prenien el pèl, li replicà que, el que li demanava, no era precisament el nom del seu pare, no. I que no fes la bleada, que no ho era gens.

Darrera l'estació del tren hi havia pocs llums. No n'hi havia, vaja. Sobre els rails d'una via morta, tallada vull dir, hi agonitzava un vagó de mercaderies amb quatre dits de fullaca per tot arreu del pis, de quan hi dormien els "gitanos", temps enrera. Ara ja no venien, els "gitanos". D'ençà que robaren les taronges a donya Concepció i n'engigaren molt a la bruta una família sencera, no s'acostaven pel poble, ells. Després es va saber que havien estat els "quintos" els qui s'havien fotut les taronges.

Bé. Tornem allà on érem. El metge, vengà caparrut que la prova era definitiva i que no existia cap dubte de l'embaràs. I que no fés ximpleries que no eren

coses de riure. I que no provàs de fer "contrabàndol", que la denunciaria als civils.

Na Maria, definitivament no va voler dir qui era l'autor de l'estropici, i hom va pensar (i dir) que era perquè no ho sabia cert. Que com llamps ho podia saber si quasi ben segur no era un totsol que hi mullava. Que "filla meva hauria de ser i sabia el que és gustós!" Que "no, Déu meu, ai, quina vergonya!"

An aquella al·lota, des d'aquell dia li feren més lloc del que li era precís. "Senyor, haver de conviure amb gent així!" I la comara "ja sabia jo que no cobraria, ja". Tres quilos-vuit-cents grams. Va ésser nina i tot va anar com una seda. Més rossa que una espiga de blat i "que no sembla fruit d'una deshonra, Jesús Sant Pau!"

Totes les botigueres n'estaven més o menys ferides dels deutes de ca na Maria. Ja no les fiaven enlloc. Se'n varen haver d'anar del poble. Ningún volia donar-los feina de fregar trespols. "Escoltau, mado-

na, no torneu a fer net; no és per res, però ja sabeu vós com és la gent; la gent és molt dolenta i noltros no mos volem exposar a un malentès, enteneu?"

I així mateix o per un estil, els feren per tot. Sense excepció. Ve' ser la confirmació del que jo dic sempre: no hi ha res més hermètic que un poble, quan es tanca de barres.

Amb molt de temps, res es va saber de na Maria Horrach. Fins que un joveçà que feia de manobre per Ciutat i que tenia anomènada de calent, va dir que l'havia vista al "Kansas". I que havia estat amb ella per quaranta duros. Que tenia la nina a un col·legi de Barcelona. Que n'havia trobades de millors per anar al llit. Que encara s'escarpia com un puput retgirat. Que havia quedat convidat per una altra vegada. Que feia compentes de tornar-hi, encara que n'havia trobades de millors per anar al llit...

I totes aquelles coses que sol dir un homonetxo, quan sap que té devot auditori.

Biel Florit Ferrer.

**MATERIALS DE
CONSTRUCCIO
ANTONI VIDAL**

**AGENT "FIBROTUBO"
MATERIALS DE CONSTRUCCIO
SERVEI A DOMICILI**

Tel. 66 06 88

Sabates Can Gramet

VENDA DE MOSTRES PARELLS SOLTS

C/. Bisbe Taixaquet, 6 - Tel. 66 03 74
LLUCMAJOR

Plaça Espanya, 11 bis.

Born, 7 Tel. 66 02 75

JOIERIA - RELLOTGERIA
COMPOSTURES

Olegario

TROFEUS I GRAVATS
ART. REGAL

Seat Trans. Lo bonito es su dureza.

Lo bonito de la Seat Trans es su acabado, su equipamiento, sus asientos reclinables, todos sus detalles.

Lo bonito de la Seat Trans es que carga con más de media tonelada. Como si nada.

Y que llega con soltura a los 125 Km/h. Seat Trans. ¡Qué bonita es su dureza!

SEAT Trans
La nueva furgoneta Seat.

TALLERES *Rubi*

Carretera Arenal, s.n. - Tel. 660234
LLUCHMAJOR (Mallorca)

SEAT

Cuidamos de su coche. Cuidamos de usted.

ELECTRICA Calafat

CRISTOBAL CALAFAT JUAN

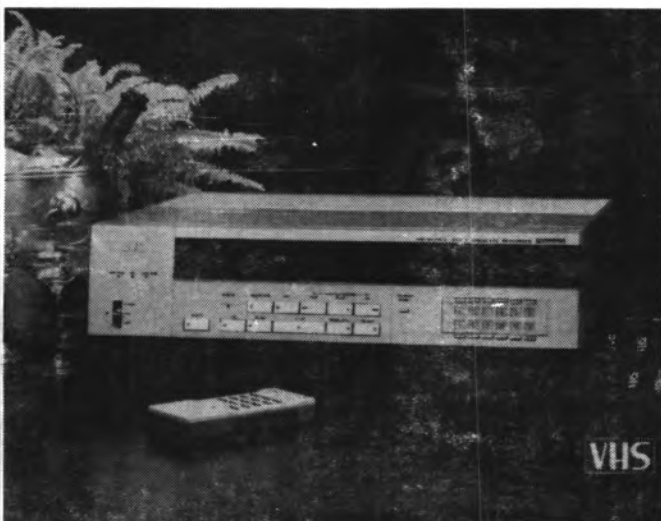
INSTAL.LACIONS ELECTRIQUES
SERVEI TECNIC

SISTEMES D'ALARMA I SEURETAT
ANTI - ROBO

INSTAL.LACIONS D'ENERGIA SOLAR

C/. Jaume II, 40 - Tel. 66 01 39
Ronda Migjorn, 90 - 2on. Tel. 66 06 08
LLUCMAJOR

CA'N BERNAT

JVC

5 ANYS DE
GARANTIA

VIDEO CASSETTE

Carrer Sant Miquel, 51
Tel. 66 09 92 LLUCMAJOR

El subministre d'aigua potable a la ciutat continua essent el conte de mai no acabar. Menudegen amb més freqüència que la desitjada les interrupcions del servei per avaries, fugues de cabdal, etc. anomalies que donen la raó als que afirmen que es tracta d'un procés irreversible. Es ben vera que s'ha desencadenat una dinàmica irreversible però cap a una rotura i destrucció constant i sistemàtica.

El percentatge major de fugues està motivat per quotidianes rotures de les acometides la qual cosa farà que, més prest o més tard, que s'hagi de procedir a la seva total substitució. I no hem d'oblidar que la contracta d'instal·lació de les acometides fou entregada a dit a "Dragados y Construcciones" per els que aleshores eren responsables del Consistori.

De moment, "Dragados y Construcciones" es fa càrrec de les factures de totes les avaries subsanades. Si continua l'actual procés, l'empresa farà el negoci de na peix frit o sigui, des-

sembossarà les ganàncies que hagués pogut obtenir en la realització de les obres. Però alerta mosques!, si tanca el grifó serà l'Ajuntament, o sigui, el poble —com quasi sempre— qui pagarà els plats romputs.

Per altra banda, pareix que la savó que falta a fora vila, comença a sortir a dins el poble i així a més d'una casa ja s'han adonat de molta humitat. ¿Serà que els mils i mils de litres de pèrdua estan sota el poble i la terra ja està prou abeurada?

Les obres del pavelló cobert continuen sa seva marxa amb normalitat però sofriran un cert retràs degut a ses modificacions per introduir certes millores an es projecte inicial. Millores que, ben cert, han obligat an es responsables municipals a demanar més doblers a certs organismes oficials.

I pareix que sa petició des nostro Consistori no ha necessitat sa pista de bàsket —encara en construcció— per entrar en es joc de passar-se sa pilota. Concreta-

ment se diu que es màxims responsables esportius —més preocupats per s'esclat electoral d'UCD— han quedat muts i que sa petició llucmajorera dorm dins qualche calaix o ja encistellada, però dins sa paperera.

En es mateix temps que es pavelló cobert se converteix en realitat, han sorgit ses protestes de sector futbol·ler que, recordant eufòriques promeses quasi sempre fetes després d'un bon dinar o sopar, reivindica una tribuna coberta pe's camp de futbol i mostren es seu desencantat perquè es veuen discriminats.

Crec que no tenen raó per sentir-se ofesos. Es pavelló cobert serà d'es poble, a pesar que certes modalitats esportives s'ubiquin baix de sa seva teulada; sa principal finalitat de sa nova instal·lació és donar màximes facilitats an ets esportistes practicants i així tribuna per acollir an es futurs espectadors queda a segon terme i sols ocupa un des laterals de sa pista de joc.

De moment sa como-

ditat dets espectadors no pot passar davant de s'esport i més si tenim present que es futbol, pràcticament fins ara, ha estat es sector privilegiat a s'hora de disfrutar ses instal·lacions des Camp Municipal.

"Viva Déu quin remenat! que s'ha mogut per allà baix", me digué es musul.

-I ara què tens?, ses eleccions són ja història. Es guanyadors celebren sa victòria i es perdedors se llepen sa sanadura.

-Què no és això! Ja miren endavant i tot són corregudes, xerrades per por de no esser a temps a ses eleccions municipals: socialistes, aliancistes i pedeporos, lo que queda d'UCD, es nou partit de n'Albertí, comunistes i altres herbes, van desenfrenats cercant nous militants per fer ses llistes. I sobretot un cert sector que no s'va de berbes i que s'ha autobatiat —aferrauvos fort!—: "ES SALVADORS DE SA DRETA LLUCMAJORERA".

Es Garriguer Xisco.

CAIXA DE PENSIONES
"la Caixa"

Destilerias Reunidas
S.A.

**FABRICA DE LICORES Y ALMACEN DE LICORES,
WHISKY, VINOS Y CHAMPAÑAS**

**C/. S. Francisco, s/n - Tel. 66 01 78 - LLUCMAJOR (Mallorca)
EDIFICIO DERESA**

ECOLOGIA:

per *Xanthium Spinosum*

I ARA?

ARA UN PREAMBUL.

Si critic l'Ajuntament no critic unes persones,
si critic l'Ajuntament no critic una institució,
si critic l'Ajuntament és perquè crec que la labor que
s'està realitzant en el camp EGOLOGIC és més fortament
criticable que la labor realitzada en qualsevol altre camp
(polític, social, laboral...) i per això ho faig, i encara que
ells no crec que en facen gens ni mica de cas (n'estic acostumat
que no me'n facen) Les generacions futures no podran
(ENCARA que lo lògic seria fer-ho) afirmar: "que
eren de bèsties els nostres avantpassats: ens ho varen fotre
tot" i amb les mateixes queixes estan també incloses les
d'un gran nombre de conveïns, uns s'oposen a aquestes
queixes i uns altres s'ho pensen (¿com serà que el Lluçma-
jorer quasi sempre S'HO PENSA, és a dir quasi mai no ens
banyam es cul?). Però ja dic els nostres fills, si repassen
aquestes línies no podran generalitzar.

ARA el text.

"Ajuntament", segons el diccionari, és "la Corpora-
ció oficial composta d'un batle i un cert nombre de regi-
dors, que està encarregada del govern i administració d'un
municipi".

Si analitzam la definició trobam molts de conceptes
que són per a meditar; vegem:

a) Corporació: No colla d'amics, no interessos de par-
tit.

b) Oficial: ens representa a TOTS, no són persones, són
POBLE i al poble l'hem de tractar de VOS. I jo tenc clar que
quan un batle o un regidor parla, parla el Poble i per tant ha
de parlar amb correcció i decència. I si no ho fa desqualifica
tots els llucmajorers.

c) Que està encarregada: "l'encarregament" no implica
que la corporació pugui fer el que vulgui.

d) Govern: no caciquisme, no dictadura, no malversació
de fons.

e) Administració: PARAULA CLAU, prové d'ADMINISTRAR:
"1.- Proveir o aplicar a algú ço que li és útil.
2.- Governar, cuidar-se de la gestió dels negocis d'un par-
ticular o d'una col·lectivitat 3.- Ordenar, disposar".

Arribats a aquest punt seria convenient dir qualche
parauleta, però no! em limitaré a dir que l'Ajuntament de
Lluçmajor ha administrat al revés, ha Desadministrat i fixau-
vos en un cas: les dues darreres urbanitzacions aprovades,
¿d'on treurà l'Ajuntament que vendrà l'aigua per abastir les
mínimes necessitats? perquè jo ho veig molt negre per les
següents raons:

a) La Marina és eixuta.

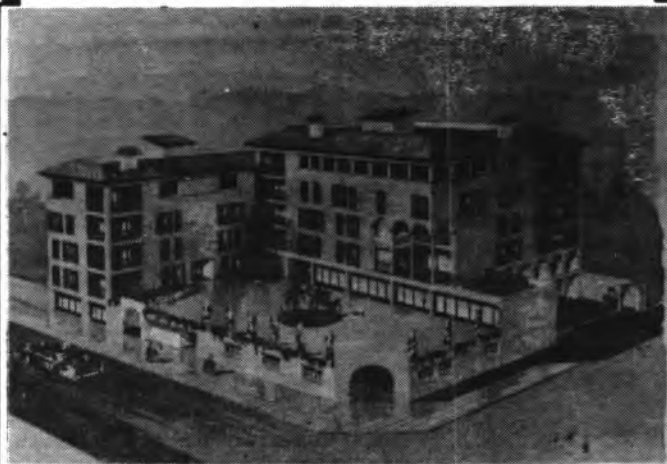
b) l'aigua de la Marina se va salinitzant segons diu el
Servei Hidrogràfic, Departament d'Aigües subterrànies, del
MOPU. Pensem que, a més, estam entre S'Aranjassa (sali-
nitzada) i Campos (salinitzat).

c) Lluçmajor encara no té aigua corrent, però...

d) El cabdal que s'extén a Mallorca està quasi al límit
de les possibilitats (240 Hm3 i ja en treim 220 Hm3, els
vint que queden estan espergits i en petites dosis i profun-
des). Si se sobrepassa aquesta xifra, la salinització pot ser
TOTAL.

e) I si continuam "treguent" aigua probablement ens
haurem de dutxar amb vi, si podem regar les vinyes.

LO DIT: MALA GESTIO.

VENDA DE PISOS, DUPLEX I APARCAMENTS

Ca'n Tià Taleca

Entrada: Carrer Campos

Superfície pisos: 111 a 124 mts. 2

Superfície duplex: 120 a 130 mts. 2

i terrasses

Dormitoris: 3 a 4

Banyes complets: 2

Trespols de Ceràmica

Fusta de Nord

Façana de marès amb doble tabic

Terrassa comú a primera planta,

350 mts. 2

sobre-terrat, 300 mts. 2

Ascensor

Aparcaments subterranis

PROMOCIO I VENDA:

Ca'n Tià Taleca - Tel. 66 02 79

AUTO ESCUELA

Rafael Fiol

LLUCMAJOR: Pescadors, 19 - Tel. 66 02 46
S'ARENAL: Pl. dels Nins, 3 - Tel. 26 43 51
PISTA DE PRACTIQUES: Telèfon 66 17 25

esports

C.D. "España", III Divisió Nacional

CANVI D'ENTRENADOR

En general i referint-nos sobretot al futbol, una de les conseqüències lògiques de les males actuacions del equip és neutralitzar amb la permuta de l'entrenador. Aquest canvi únicament és el resultat d'una deficient classificació i denota la preocupació d'unes persones que regenten el Club per evitar que la seva gestió quedi en entredit quan la comparem amb la situació de l'equip.

Que l'Espanya és un Club modest ho sabem tots, però dins la seva modestia no es pot negar la garantia sòlida de les seves intencions. La directiva que presideix en Jaume Adrover amb les gestions fetes no deixa marge a les males crítiques. Es missió seva cuidar-se'n de dotar el conjunt dels elements més idònics dins de les diferents línies per tenir d'aquesta manera, almanco una garantia teòrica de la seva potència.

També és tasca seva la contractació de l'home que haurà de coordinar els jugadors que sota la seva direcció ha disposat la directiva. Dues iniciatives

que ha complit perfectament.

Objectivament aquest anàlisi és el fonament senzill de l'estructura d'un Club de futbol. En principi queda fixat dins l'ànim de tots el desigs que la propera temporada sigui brillant i es puguin aconseguir les cotes més altes possibles.

D'aquesta manera quedaria programada una temporada i així hauria d'arribar al seu terme sense sofrir modificacions de cap tipus, però per desgràcia pocs són els equips que dins la seva trajectòria de competició no alterin algun component per adreçar una situació difícil, sempre a causa de resultats negatius o no satisfactoris.

Hem de reconèixer que transcorregudes les primeres nou jornades del campionat, el desànim era general en els aficionats, desànim motivat pel mal joc que generalment oferia l'equip i per no poder entreveure a curt plaç, una millorança. Tot això crea un ambient molest entorn al club; comentaris desairats, opinions comprometedores, crítiques desfa-

Erich Van Steen qui t'ha vist i que te veu...

vorables i allò que és pitjor, una disminució important de seguidors al camp per presenciar els partits.

S'ha creat una atmosfera irrespirable que s'ha de purificar. I d'aquí, la decisió més lògica i simple: LA DIMISSIÓ DE L'ENTRENADOR. Es un canvi per circumstàncies, i sense dubte, amb les millors intencions. Un entrenador nou és una visió sempre diferent (en qualche cosa) d'entendre el futbol; amb ell arriben sempre les il·lusions, creient que la seva imatge i coneixements

siguin medís per adreçar la mala classificació. En futbol es viu el present; els entrenadors no poden continuar per mèrits passats o proeses realitzades. Inevitablement la taula classificatòria és el jutge del seu destí.

I per acabar, únicament el nostre desig que aquest esforç de gestió i de cost que l'Espanya ha duit a terme (Jaume Roselló com a entrenador i Pinilla com a jugador) tenguin la seva traducció al camp esportiu.

Jaume Manresa.

**CARNISSERIA
I COMESTIBLES**

PONS - ESTARELLAS

C/. Major, 101 - TEL. 66 01 84

LLUCMAJOR

I Regional**Alqueria - Llucmajor****FUTBOL SI, VIOLENCIA NO**

La violència i les agressions continuen essent per desgràcia de tots la nota predominant un diumenge darrer l'altre, a molts de camps de futbol. Sobre tot en les categories inferiors on la seguretat i integritat d'alguns és mínima i de vegades nul·la. Un ja duu molts d'anys en aquest assumpte del futbol i cada vegada, misteriosament, entenc manco com una persona pot caure en uns principis tan primitius i colpejar com un salvatge, un altra persona fins i tot amb risc de fer-li perdre la vida.

I dic tot això per allò que va succeir durant el partit de Primera Regional entre el C.D. Alqueria i el C.F. Llucmajor que va acabar amb la victòria dels primers per dos gols a un, i en el qual s'enregistraren uns greus incidents més dignes d'una crònica negra que esportiva.

Fins i tot els mitjans de difusió provincial es feren eco de la notícia: el programa radiofònic "Antena 3 (dia 21-XI-82), Ràdio 80" (22-XI-82) i els rotatius "Ultima Hora" (23-XI-82) i "Balears" (24-XI-82).

Entre cops i mossegades.

Ia. part: Els primers 45 minuts acabaren amb un 0-1 a favor de l'equip visitant i encara que no s'enregistraren incidents ja hi va començar a haver algunes entrades dures per part d'alguns jugadors locals.

Ila. part: al minut 15 hi hagué una forta entrada d'en Miquel Gornals (dorsal núm. 8 de l'Alqueria) a en Jaume Manresa (dorsal núm. 8 del Llucmajor) i per això mateix aquest darrer hagué d'abandonar el terreny de joc i substituït per un company. Manresa, al dia següent fou reconegut a Son Dureta i li diagnosticaren un esquinçament al genoll que el tindrà retirat dels

terrenys de joc per espai d'algunes setmanes.

Però no s'acabà la violència; deu minuts més tard, el mateix Miquel Gornals va entrar novament d'una manera molt dura a Bernat Sacares i el va obligar a abandonar el camp per espai d'alguns minuts per tornar després amb una gran minva de facultats.

A partir de llavors començaren els incidents greus, és a dir, al minut 35, quan el massatgista del Llucmajor, Ramon Jiménez Escudero, després d'haver atès a aquest darrer jugador, degué discutir amb varis aficionats i acte seguit un espectador va botar al terreny de joc i arribaren tots dos a pegar-se i un cop vist això, en botaren més dins el camp (uns 5 ò 6) i començaren a agredir a l'esmentat ajudant de material, tirant-lo en terra i pegant-li coces per tot el cos, sobretot per la cara i pel cap. Fins i tot un CA, seguint l'exemple del seu amo, el va atacar i li va mossegar una cama.

Me remet a les proves.

Vull deixar ben clar que un servidor no va presenciar el partit que referenciam, exclusivament me remet a les proves, ja que obrén al meu poder fotos i certificat mèdic de l'agredit, a més de l'acta arbitral que és bastant eloqüent, encara que només cita un agressor i segons testimonis que em mereixen tota la credibilitat, fou més d'un els que colpejaren el massagista del Llucmajor.

Segons també m'han comentat, els propis jugadors, l'empat aconseguit per l'Alqueria va venir presidit d'un clar fora de joc. ¡Qualsevol el pita després del que es va presenciar! Després arribà el gol de la victòria amb el qual s'acabà la violència.

No volem fer llenya

d'un arbre caigut, simplement dir que aquests incidents s'han d'acabar pel bé del futbol i de la integritat

de les persones. **FUTBOL SI, VIOLENCIA NO.**

Joan Quintana.
Foto: Ramon Jiménez.

RESTAURANT**GRAN VIA**

**NOCES - BANQUETS - COMUNIONS
I BATEJOS**

Informació: 66 03 17

Els joves també compten Juvenils

HA ARRIBAT LA PRIMERA DERROTA

A la nostra darrera informació comentàvem que els juvenils del C.D. "Espanya", dels 7 partits disputats tots havien estat guanyats. Ara bé, a l'hora d'escriure aquestes línies s'han disputat 9 jornades i la nota a

destacar és que els deixebles de n'A. Vidal i d'en R. Puigserver han conegut ja la primera derrota. Va ser a la vuitena jornada perdent a Ses Salines de 3-2. Una setmana després arribaria, dins el camp propi, un em-

pat a zero gols contra l'Olimpí B, que frena d'alguna manera aquesta línia ascendent que seguien els nostres juvenils.

Encara queda molta lliga per davant, no obstant això el C.D. Santanyí continua aprop dels líders, només amb la diferència d'un punt, i per això el més petit descuit podria fer que es perdés aquesta privilegiada primera posició.

A la llista de golejadors hi figura en primer lloc en Monserrat (10 gols), el segueixen: Salvà (5), Salom (5), Guasp (3), Alvarez (2), Reina (1), Cladera (1), i Cano (1).

ESPAÑA, 0 - OLIMPIC, 0

"Espanya": Llompert, Janer, Manresa, Reina, R.

Cano, Cladera, Jaume, Salvà, Álvarez, Salom (Batle), Guasp i Monserrat.

Olimpí B: Oliver, Sureda (Llodrà), Duran, Navarro, J. Llull, Estrany, García, Serra, Ferrer (G. Estrany), Salas i Llinàs.

Arbit: Joan Segura.

COMENTARI: Regular primera part en la que s'hagués pogut avantajar per part de l'equip visitant. Durant la segona part hi hagué un remat de cap d'en Reina que va sortir tocant el llarguer, però seguidament seria el representant de Manacor el que tendria una clara oportunitat de marcar. Al final s'arribà amb un empat ben just que quan no es guanya és el millor resultat.

Joa. Quin

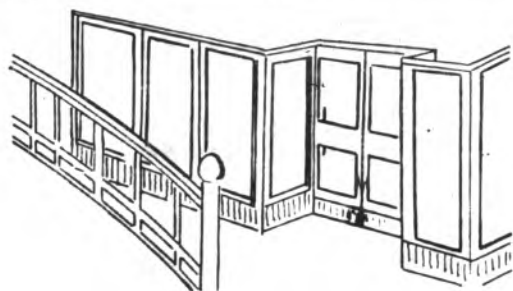

J. Mora C.D. España Juvenil

**Muebles
JAUME**

Convento, 109 - Tel. 66 03 50
LLUCMAJOR (MALLORCA)

**FERROS ARTISTICS
I FORJATS**

**ESPECIALITAT EN
TREBALLS D'ALUMINI**

CERRAJERIA

Jaime Maimó

Villa de Madrid, 4
Avd. Carles V, s/n - Tel. 66 06 82

LLUCMAJOR
(MALLORCA)

Els joves també compten

M. Magaña C.D. España, infantils.

Infantils

POSICIO TRANQUIL·LA

Quan es duen disputades 11 jornades del campionat de Primera Regional Infantil, el C.D. España figura en una posició tranquil·la a la taula classificatòria i amb tota seguretat arribaran an aquest mateix lloc al final de la primera volta ja només falten dues jornades per acabar-la.

D'aquestes 11 jornades s'han guanyat 6 en-

contres i s'han perdut els 5 restants. Com a cosa curiosa es dona la circumstància que no s'ha empatat cap partit. Els gols a favor són 15 però se n'han encaixat 18. A la llista de golejadors figuren: Magaña (6 gols), R. Fuentes (4), C. Tomàs (2), Agulló (1), Taboada (1) i Amengual (1).

J.Q.

Alevins

ES PERDEN POSICIONS

Des de la darrera informació dels més petits del nostre futbol ara han perdut posicions ja que han passat d'ocupar un segon lloc a un cinquè. Al passat número de la revista vos contàvem, com a darrer resultat, l'empat a Santanyí i de llavors ençà (a l'hora d'escriure aquest comentari) no s'ha conegut la victòria ja que el següent encontre va acabar amb un empat a casa contra el Fela-

nitx (2-2). Una setmana després es perdia contra l'Avance (2-1) i el darrer resultat que coneixem és un empat a casa contra el "San Jaime" de Binissalem (0-0).

La llista de golejadors ha sofert poques variacions: Salom (5 gols); Sampol (4) i amb 1 gol en Costa, Mòjer, A. Martí i A. Clar.

J.Q.

A. Garau, C.D. España alevins

VIIè. CAMPIONAT DE BALEARS DE PESCA ROQUER DES DE COSTA

Patrocinat i organitzat pel club de pesca Santa Eulària (Eivissa). Es celebraren les dues proves del campionat de Balears de roquer, on hi prengueren part 50 pescadors que ja havien passat unes proves del campionat de Balears de roquer, on hi prengueren part 50 pescadors que ja havien passat unes proves selectives. De Llucmajor anaren a Eivissa tres pescadors, en Miquel Vidal, na Magdalena Oliver i en Joan Clar. Les proves tengueren lloc a Cala Cont, el guanyador

del campionat fou en Tomàs Mas Salom de Campos que va aconseguir captures de 5.907 gr. En Miquel Vidal va quedar en el lloc núm. 17 amb 4.310 grs. Magdalena Oliver en el núm. 36 amb 3.425 grs. i en Joan Clar en el lloc 48 amb 2135 gr.

Primer Trofeu Transports Vanrell Clar.

En Miquel Vidal fou el vencedor de la prova a la peça major, celebrada

fa poc temps. Constava només d'una pescada i s'enfocava més a la sort que a l'habilitat dels pescadors. El vencedor capturà una càntara de 130 grams de pes.

XIVè Campionat de Balears de Pesca Marítima.

Els diumenges dies 14 i 21 de novembre foren els dies en els quals tengué lloc les proves del campionat de grumeig. Hi prengueren part 30 pescadors de

diferents clubs de l'illa. S'atorgà un punt per gram i 100 punts per peça, i cada peix havia de pesar 120 grs. com a mínim.

La primera prova donà la victòria a en Pere Marín del club CIAS de Palma amb 25.622 punts. En Miquel Vidal, del Cap Roig, a la primera prova aconseguí 9400 punts i quedà al setè lloc. A la segona prova en Vidal aconseguí 5352 punts, quedant el sisè a la taula classificatòria.

Joan Clar Col·l

COLOMBOFILA

En el Club Colombòfil de Llucmajor torna haver-hi activitat, després d'aquests mesos d'estiu en què els coloms fan la muda i necessiten repòs.

Com ja és costum de bastants d'anys, s'ha organitzat el "Torneig de Nadal", on els socis participants concuren amb un equip d'un màxim de cinc coloms, seleccionats d'entre dotze, que s'han escollits abans de començar el campionat.

Enguany aquest torneig de Nadal consta de les següents proves: Port d'Andratx, Esporles, Port de Sóller, Cala Sant Vicenç, Port d'Alcúdia, Cala Ratjada, Porto Cristo, Cala Santanyí i Cabrera.

El guanyador absolut és el colomista que al llarg del torneig, contabilitzí més poc temps, sumant l'emprat en totes les amollades.

Per cada victòria d'etapa hi ha també diferents premis.

S'han realitzades les quatre primeres etapes i com sol succeir en bastan-

tes ocasions, no sempre els resultats són satisfactoris per a tothom.

A les tres primeres proves va resultar guanyador en Bernat Vadell, mentre que a la quarta -Cala Sant Vicenç- fou primer en Tomeu Monserrat.

La classificació general després d'aquestes quatre etapes, està encapçalada per Bernat Vadell que avança en vint minuts a Bernat Bonet, que està en segon lloc.

Queda encara molta tela que tallar i degut a lo incert del resultat, fins a la darrera prova regna l'emoció.

Malgrat el nombre de participants sigui només de dotze, hi ha la nota agradable que entre ells, es veuen alguns juvenils que al mateix temps que experimenten les primeres emocions colomòfiles, fan que dins el Club es noti aquesta alegria i aquesta bullícia, motivades per la nova saba que a un moment donat es fa necessària dins tota organització.

Bernat.

FUTBOL ARENALER

Tomeu Sbert

La Unió Esportiva S'Arenal continua dins els primers llocs de la classificació general. Els resultats aconseguits pel S'Arenal que fins ara duu la competició són els següents:

Victòries a casa: contra el Cultural (1-0), Alaró (3-1), Ca'n Picafort (2-0), Sóller (4-0), Llosetenc (1-0) i victòries a cap contrari contra el Cade Paguera (0-1), Recreatiu Victòria (1-2) i empat dins Esporles (0-0).

Partits perduts dins Rotlet (3-2), Escolar (2-0) i en camp propi amb l'Atc. Balears (0-1).

S'han aconseguit 16 gols: el màxim goleador és en Díaz amb 6 gols i per tant, ferm candidat a guanyar el "Trofeu Mare Nostrum S'Arenal". El segueix en Sales, en Carlos i en Cano amb 2 gols per hom.

El primer terç de campionat, com es veu, és ben

positiu. L'entrenador del S'Arenal com es sap és el conegut de tots els llucmajorers Josep Dols, antic jugador i entrenador del C.D. España.

A la Porciúncula tenim un equip de nova planta. Pren part al torneig d'infants i aconsegueix de moment bons resultats. El coordina l'Associació de pares d'Alumnes i el "míster" és n'Andreu Gelabert.

L'equip d'aficionats, segon equip de la Unió Esportiva S'Arenal, és dirigit p'en Josep Rubio i ha triomfat en la majoria de partits disputats.

També els juvenils del Parròquia S'Arenal prenen part al campionat de 11a. Div. i enguany són ja legalment filials del S'Arenal. El Parròquia nasqué sota l'amparament del "Grup Parroquial Tots Junts".

CICLISMO

JAUME SALVA LLULL.

Categoria: Aficionat 2a. Militant a ses files del Montesion-Roxa. Ha participat a 42 carreres (i això són molts de kilòmetres) quedant classificat en primer lloc a sis carreres. Destacà en 6è lloc an es campionat d'Espanya de fons en carretera en sa que participaven devers 180 ciclistes.

-A sa volta a Toledo, primer espanyol classificat.

-a sa recent pujada a Montjuich, el 6è.

i com a nota a destacar es recent fitxatge de "Caja de Madrid" per a sa temporada 83. Enhorabona!

ANTELM JOSEP SALVA GARRIDO.

Categoria: cadette. Ha participat a més de 30 carreres, guanyant a Ciutadella es subcampionat de Balears en fons en carretera. Això dóna moral i ganes de lluitar, ¿no és ver, Antelm? Entre altres carreres celebrades hem de destacar es primer lloc obtingut a Petra, es 2n. a Son Servera i es bon treball en altres que ara no detallam però que recordam. Hem de lamentar sa fractura de sa mà, a sa carretera de Costitx, però no desaparegué de ses carreres; per totes bandes apareixia n'Antelm amb es braç enguixat, recurrent quantitat de Km. per no perdre forma. Cal afegir s'honrós 4t. lloc de sa categoria.

ANTONI BARROS JANER.

El benjamí des nostros corredors, però que corre a sa categoria Aleví. Només ha participat a unes quatre carreres; bon començament p'en Toni ja que a Campos va quedar es primer i a Manacor, es segon. No s'ha de desanimar ni decaure en s'esforç, ja que està pròxima sa temporada 83. Enhorabona de part de tots ets aficionats a sa bici.

TOMEU TROBAT.

Un cop acabada la temporada ciclista, és es moment de fer balanç sobre ses penúries, esforços, èxits i "despistes" des nostros corredors.

Per aquestes dates, com ja sabeu alguns, es ciclistes se dediquen a descansar de s'esport actiu, si bé no descuiden sa seva preparació física, ja que saben sa importància que té en vistes a sa pròxima temporada. Mentre ells celebren sopars i reunions per guardonar es que han destacat a sa temporada 82, mentre descansen i agafen forma física, mentre es forgen noves il·lusions per a s'any qui ve, noltros farem una breu anàlisi de la seva labor.

MARTI PASCUAL SANTANDREU.

Categoria: Veterà 1. Ha participat a 25 carreres de les quals podem destacar se celebrades a Inca, quedant classificat es 1r. de sa General, en es Port de Manacor 2n.; Es Figueras es 3r. i Petra, es 4t. Hem de lamentar sa caiguda dins Maria de la Salut, quan ja estava classificat, en segona posició; a conseqüència d'aquest accident va estar apartat un parell de setmanes de sa competició.

MATEU BARROS OBRADOR.

Categoria: Veterà A. Se va decidir a sa competició a meitat de sa temporada, però al llarg de vuit carreres ha tengut temps suficient per llevar-se sa pols, i comprovar sa lluita que se pot mantenir al llarg d'una carrera. Ha participat a sa volta a Mallorca per a veterans, en sa que participaven homes de gran vàlua, i en sa que va conquerir un merescut 4t. lloc de sa seva categoria, i en es campionat de Balears de muntanya es lloc núm. 14 de sa federal.

Entre noltros

NAIXEMENTS.

Manuel Brogal López, fill de Manuel i de Carmen. Nasqué dia 21-10-82.

Manuel Català Benítez i Juan Català Benítez, fills de Juan i Ana. Nasqueren el 30-10-82.

ENHORABONA!

MATRIMONIS.

Sebastià Tomàs Mesquida, amb Andreeva Adrover Bosca. Matrimoni celebrat a la Parròquia el 30-10-82.

Bartomeu Vallespir Ferrer amb M. del Carme Ortega Cabrera. Matrimoni celebrat a S'Arenal el 31-10-82.

Miquel Amengual Santandreu amb Alejandra Teresa Fernández Peláez. Matrimoni celebrat a S'Arenal el 6-10-82.

Rafel Llompart Clar amb Aina M. Monserrat Amengual. Matrimoni celebrat a Gràcia el 23-10-82.

Rafel Roman García amb Joana López Torres. Matrimoni celebrat a S'Arenal el 6-11-82.

Martí Duran Barceló amb Jerònia Munar Salvà. Matrimoni celebrat a Lluçmajor el 6-11-82.

Rafel Cantero Azorín amb Teodora Concepció Tornero Gutiérrez. Es casaren a Lluçmajor el 7-XI-82.

Francesc García Fernández amb Joana Sánchez Giménez. Matrimoni celebrat a S'Arenal el 7-11-82.

Bernat Martorell Serra amb M. Magdalena Ramis Cañelles. Es casaren dia 11-9-82 a Gràcia.

Miquel Muntaner Vidal amb Margalida Aguiló Ramón. Es casaren a Bahía Azul el dia 11-11-82.

Agustí Roig Lliteras amb Maria Vadell Durán. Matrimoni celebrat a Sant Bonaventura dia 25-10-82.

Miquel Campos Torres amb Concepció Torres Heredia. Matrimoni celebrat a S'Arenal el 14-10-82.

Josep Crespo Ruiz de Elvira amb Margalida Clar Tomàs. Matrimoni celebrat a S'Arenal dia 14-11-82.

Antoni Frias Gaona amb Catalina Cardona Rosselló.

Matrimoni celebrat a Lluçmajor el 16-10-82.

Mateu Rigo Ballester amb Maria Gual Perelló. Matrimoni celebrat a Sant Bonaventura el 25-9-82.

FELICITAT!

DEFUNCIONS

Francisca Trías Mazit. Dia 8-XI-82.

Joan Roig Amengual. Dia 9-XI-82.

Soledat Rodríguez Quesada. Morí dia 11-XI-82.

Isabel Fuster Miró. Morí el 13-XI-82.

Antonio Zanoguera Salvà. Dia 15-XI-82.

Antoni Gelabert Genovart. Morí dia 15-XI-82.

Antoni Rigo Adrover. Dia 22-XI-82.

TORN DE METGES I APOTECARIES.

MES DE DESEMBRE.

APOTECARIES:

Dies 29 Novembre - 5 Desembre: D. Sebastià Gamundí.

Dies 6-12: D. Monserrat Pons.

Dies 13-19: D. Joan Mir.

Dies 20-26: D. Miquel Cirera.

Dies 27-2 gener: D. S. Gamundí.

METGES:

Dies 4-5: D. Joan E. Carrero.

Dies 7-8: D. Rafel Llompart.

Dies 11-12: D. Rafel Llompart.

Dies 18-19: D. Damià Salvà.

Dies 24-25-26: D.R. Llompart.

REPARACIONS EN GENERAL
PLANXISTERIA I PINTURA

TALLERS LLUCMAJOR

Ronda de Ponent, s/n.
Tel. 66 12 67.

LLUCMAJOR (Mallorca)

FURGONETA SHERPA DIESEL

6 velocitats
6 litres per 100 Km.
motor de 1800 c.c.

VENDA I SERVEI A:

Austin

Morris

Jaguar

Rover

Triumph

No deixi de veure el cotxe que alcança els 100 Km. h. en 19'9 segons amb un consum de 5'5 l./100 Km. i intervals de servici d'un any o 20.000 Kms.

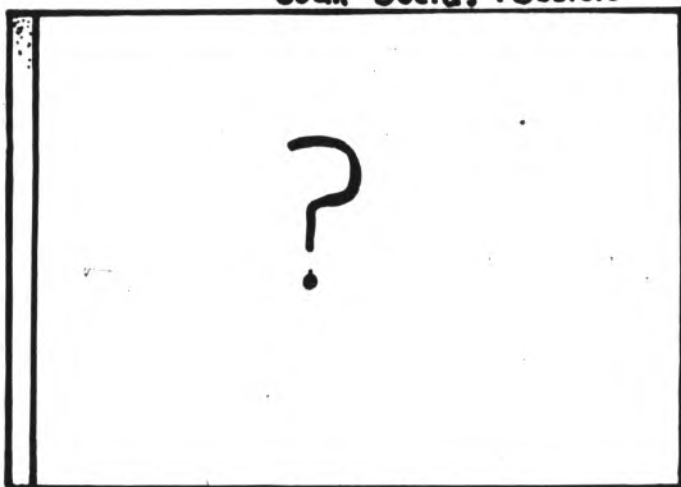

LLUCMAJOR
Taller BERTON
Carr. Campos s/n.
Tel. 66 08 92

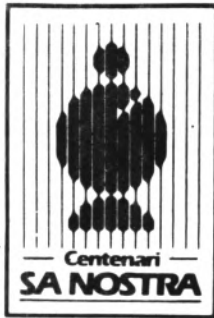
PALMA
Auto Freno Oliver
C/. Aragó, 38
Tel. 27 82 46

Shock-in

Joan Sotias i Sotias

LLUCMAJOR

1882

Centenari
SA NOSTRA

1982

CAJA DE BALEARES "SA NOSTRA"

ELS INTERESSATS EN PRENDRE PART A UNA
COMUNITAT DE PROPIETARIS PER A LA
CONSTRUCCIO A LLUCMAJOR DE LA SEVA
VIVENDA, ES PODEN DIRIGIR A L'OFICINA DE
LA CAISXA D'ESTALVIS "SA NOSTRA", ON
SERAN INFORMATS

BONES FESTES A TOTHOM

OFERTA DE NADAL

VINS ESPUMOSOS CAVA

RONDEL EXTRA
RONDEL C. ORO
RONDEL ROSE
CODORNIU EXTRA
DELAPIERRE
FREIXENET C. NEVADA
DUBOIS

VINS DE MARCA

RENE BARBIER
FEDERICO PATERNINA
CAMPOVIEJO
SAN ASENSIO
RAIMAT
LAN 5è. ANY
BACH

COMESTIBLES RAFAEL PROHENS

C/. Unió, 50 - Tel. 66 19 46 LLUCMAJOR

ALIMENTACIO - LICORS de MARCA
CONGELATS DE TOTA CLASSE
FRUITES I VERDURES - ARTICLES de NETEJA

COMPARI PREUS I QUALITAT
ESPERAM LA SEVA VISITA
SERVICI A DOMICILI

TALLERES DE ELECTRICIDAD DEL AUTOMOVIL

Ronda de Migjorn, 208

-

Teléfono 660926

-

LLUCHMAYOR (Mallorca,

**Este coche no necesita
un FEMSATRONIC
para estar a punto**

el suyo, si

FEMSATRONIC
encendido electrónico "sin PLATINOS"

**Su instalación (la única puesta a punto)
le ahorrará energía, tiempo y dinero**

**por mayor duración de las bujías, por mayor velocidad
punta, por mejor arranque en frío, porque ahorra gasolina,
porque reduce la contaminación y no necesita
mantenimiento.**

FEMSA

NUMERO DEL SORTEO: 62